

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/22-03/13
URBROJ: 613-22-22-11
Čakovec, 15. studenoga 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Domovinski pokret
za 2021.**

Sadržaj

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	11
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	11
	Sustav unutarnjih kontrola	13
	Planiranje	14
	Financijski izvještaji	14
III.	REVIZIJA ZA 2021.	25
	Ciljevi i područja revizije	25
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	25
	Metode i postupci revizije	26
	Nalaz za 2021.	27
	Provedba naloga i preporuka	47

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Domovinskog pokreta (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su nepovoljna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) NEPOVOLJNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. nisu sastavljeni u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, zbog nepravilnosti opisanih u odjeljku Osnova za izražavanje nepovoljnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje nepovoljnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje nepovoljnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu, knjige ulaznih i izlaznih računa, knjigu blagajne te evidenciju službenih putovanja. Nije ustrojila knjige dugotrajne i kratkotrajne imovine te knjigu financijske imovine i obveza, a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s navedenom imovinom i obvezama.

Knjiga ulaznih računa ne sadrži osobni identifikacijski broj i sjedište dobavljača, a od ukupno 1 079 evidentiranih ulaznih računa, za 158 evidentiranih računa u Knjizi ulaznih računa nije naveden ukupni iznos računa s porezom na dodanu vrijednost, dok je 14 ulaznih računa u Knjizi ulaznih računa evidentirano (upisano) tri puta, svaki put pod različitim rednim brojem, što znatno utječe na praćenje poslovnih događaja u poslovnim knjigama. Ostvareni rashodi po 14 navedenih računa u ukupnom iznosu od 91.179,00 kn u glavnoj knjizi su evidentirani pa stornirani u okviru rashoda za izbornu promidžbu.

Stranka je na izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sudjelovala u 203 kandidacijske liste (od čega u 147 kandidacijskih lista samostalno i 56 s političkim strankama – koalicijskim partnerima), a otvorila je 201 poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Stranka nema podatke o zaključenim koalicijskim sporazumima (između ostalog, datum zaključivanja sporazuma, ugovoreni uvjeti financiranja, nositelj liste), a tijekom obavljanja revizije od ukupno 56 koalicijskih sporazuma, pribavljena su samo tri sporazuma (u kojima Stranka s političkim strankama – koalicijskim partnerima nije utvrdila omjere i uvjete financiranja izborne promidžbe). S obzirom na to da Stranka nema 53 koalicijska sporazuma koja je zaključila s političkim strankama – koalicijskim partnerima (niti je sastavila obračune s koalicijskim partnerima), nema ni podatke o uvjetima koje su koalicijski partneri utvrdili za financiranja provedbe izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, što izravno utječe na evidentiranje, odnosno iskazivanje prihoda i rashoda u vezi s provedbom izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

Evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama obavljeno je na temelju knjigovodstvenih isprava, odnosno dokumenata o poslovnim promjenama koji najvećim dijelom nisu kontrolirani ni ovjereni ili iz kojih se ne može nedvojbeno potvrditi da su prethodno kontrolirani i ovjereni. Također, dio knjigovodstvenih isprava u vezi s provođenjem izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Sabora Stranke sadrži oznaku aktivnosti, a druge knjigovodstvene isprave na temelju kojih su ostvareni rashodi ne sadrže podatke o poslovnom događaju povodom kojeg je knjigovodstvena isprava sastavljena niti sadrže nazive aktivnosti i programa u svrhu koje su rashodi ostvareni. Stranka u poslovnim knjigama nije osigurala mogućnost dosljednog praćenja ostvarenih rashoda prema aktivnostima i programima Stranke (označavanje, šifriranje). Stoga su u poslovnim knjigama rashodi za aktivnost izborne promidžbe za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirani u iznosu od 1.948.387,00 kn, a uvidom u račune utvrđeno je da se na izbornu promidžbu za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosi 2.465.013,00 kn, odnosno 516.626,00 kn ili 26,5 % više.

U okviru rashoda za promidžbu i informiranje ostvareni su rashodi za usluge oglašavanja i emitiranja promidžbenih poruka i emisija u iznosu od 1.362.199,00 kn. Značajan dio računa ne sadrži podatke i/ili priloge iz kojih bi se moglo potvrditi kada su i jesu li promidžbene poruke emitirane, odnosno kada su i jesu li obavljene usluge oglašavanja i emitiranja promidžbenih poruka i emisija.

Također, ostvarene su promidžbene usluge u iznosu od 36.375,00 kn na temelju računa koji ne sadrže opis izvršene usluge.

U okviru redovnih poslovnih aktivnosti, rashodi za analize medijskih objava, pripreme medijskih nastupa i upravljanje komunikacijama u iznosu od 128.000,00 kn ostvareni su na temelju računa bez priloženih izvješća, specifikacija i potvrda o izvršenju usluga.

Nadalje, Stranka je za najam automobila (za što su ostvareni rashodi u iznosu od 182.769,00 kn) vodila pomoćnu evidenciju s podacima o vozilu (marka, registarska oznaka, početno i završno stanje kilometraže), razdoblju na koje je vozilo unajmljeno te osobi koja je vozila unajmljeno vozilo. Pomoćna evidencija ne sadrži podatke o svrsi korištenja vozila i povezanim troškovima goriva na temelju kojih bi se korištenje vozila i ostvareni rashodi za gorivo mogli povezati s ciljevima i aktivnostima Stranke.

Isplate sredstava u iznosu od 65.950,00 kn ne mogu se povezati s ciljevima i aktivnostima godišnjeg programa Stranke. Odnose se na podizanje gotovine s podračuna organizacijskih jedinica u iznosu od 50.000,00 kn (uz isplate s bankomata nisu priložene knjigovodstvene isprave iz kojih bi bila vidljiva namjena i svrha trošenja novčanih sredstava te nisu evidentirane ni iskazane u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima), plaćenu školarinu na visokom učilištu za člana koji nije zaposlenik Stranke u iznosu od 13.700,00 kn (od čega je 11.200,00 kn evidentirano, odnosno iskazano u okviru rashoda za ostale usluge, a 2.500,00 kn nije evidentirano ni iskazano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima) te nabavu konfekcijske odjeće u iznosu od 2.250,00 kn, što je u poslovnim knjigama evidentirano i financijskim izvještajima iskazano u okviru rashoda za uredski materijal.

Uvidom u promet podračuna organizacijske jedinice Splitsko-dalmatinske županije utvrđeno je da je Stranka od fizičke osobe u ožujku 2021. primila pozajmicu u iznosu od 40.000,00 kn, koja je vraćena u kolovozu 2021. Za primljenu pozajmicu Stranka nema ugovor te nisu obračunane i naplaćene kamate. U poslovnim knjigama Stranke poslovni događaj nije evidentiran.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi u ukupnom iznosu od 6.003.800,00 kn (prihodi od dobrovoljnih priloga/donacija u iznosu od 5.984.703,00 kn i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 19.097,00 kn) i rashodi u ukupnom iznosu od 414.494,00 kn (materijalni rashodi u iznosu od 344.741,00 kn, rashodi za zaposlene u iznosu od 53.516,00 kn, rashodi za donacije/pomoći u iznosu od 15.120,00 kn te drugi rashodi u iznosu od 1.117,00 kn) nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Tako su u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi ostvareni iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 4.504.191,00 kn i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.369.521,00 kn (redovito godišnje financiranje Stranke 1.142.087,00 kn te naknada troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba 227.434,00 kn) koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru prihoda po posebnim propisima.

Također, u okviru spomenutih prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) u poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani i povrati neutrošenih sredstava za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župane koje je Stranka predložila (prijenosi/uplate sredstava pri zatvaranju posebnih računa za financiranje izborne promidžbe na središnji račun Stranke) u iznosu od 110.611,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru prihoda od ostalih povezanih neprofitnih organizacija te članarine u iznosu od 380,00 kn koje je trebalo evidentirati u okviru prihoda od članarina i članskih doprinosa. Osim toga, članarine u iznosu od 19.097,00 kn su u poslovnim knjigama evidentirane i financijskim izvještajima iskazane i u okviru prihoda budućeg razdoblja.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima materijalni rashodi u iznosu od 344.741,00 kn nisu evidentirani i iskazani na propisanim računima računskog plana. Tako su u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja evidentirani i iskazani troškovi promidžbe kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župane u ukupnom iznosu od 127.346,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru donacija (pomoći) te rashodi za sadnice i sadnju stabala u iznosu od 4.912,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru drugih rashoda. U okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode evidentirani su i iskazani rashodi za gorivo u iznosu od 25.251,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za energiju; upravne pristojbe i nabavu cvjetnih aranžmana u iznosu od 12.970,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru drugih nespomenutih materijalnih rashoda; nabavu bojlera, magnetne ploče, sefa, zvučnika, stalka/stativa za kameru u ukupnom iznosu od 3.799,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za sitni inventar; prehrambene usluge i pića u iznosu od 3.037,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda reprezentacije te rashodi za smještaj i gorivo u iznosu od 1.760,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru naknada troškova službenih putovanja. U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge evidentirane su i iskazane zaštitarske usluge u iznosu od 53.870,00 kn te javnobilježničke usluge u iznosu od 650,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za ostale usluge. U okviru naknada troškova zaposlenima (rashodi za službena putovanja) evidentirana su i iskazana službena putovanja člana Stranke koji nije zaposlenik u Stranci u iznosu od 36.520,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru naknada osobama izvan radnog odnosa. U okviru rashoda za sitni inventar evidentirani su i iskazani rashodi u iznosu od 27.070,00 kn za nabavu prijenosnih računala koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru imovine (postrojenja i oprema, odnosno računala i računalne opreme). U okviru rashoda za reprezentaciju evidentirana je i iskazana donacija nogometnih dresova nogometnom klubu u iznosu od 13.925,00 kn koju je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za donacije (pomoći) te troškovi službenog puta u iznosu od 500,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru naknada osobama izvan radnog odnosa. U okviru rashoda za ostale usluge evidentirane su i iskazane usluge najma fotokopirnog aparata u iznosu od 5.316,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za zakupnine i najamnine te nabava tonera u iznosu od 2.250,00 kn koju je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode. U okviru rashoda za zakupnine i najamnine evidentirani su i iskazani troškovi režija u iznosu od 5.869,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za energiju te grafičke usluge u iznosu od 1.434,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za ostale usluge.

U okviru rashoda za materijal i sirovine evidentirana je i iskazana nabava goriva u iznosu od 7.221,00 kn koju je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda za energiju. U okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja evidentirani su i iskazani rashodi za potrošni materijal (LED cijev, izolacijska traka, toaletne daske, stezaljke) u iznosu od 4.557,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za materijal i sirovine. U okviru računalnih usluga evidentirana je i iskazana nabava tonera u iznosu od 3.450,00 kn koju je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode. U okviru rashoda za komunalne usluge evidentiran je i iskazan zakup poslovnog prostora u iznosu od 3.034,00 kn koji je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za zakupnine i najamnine.

Također, u okviru rashoda za zaposlene evidentirani su, odnosno iskazani rashodi po ugovorima o djelu u iznosu od 53.516,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge.

U okviru rashoda za donacije (pomoći) evidentirani su i iskazani rashodi za popravke u poslovnom prostoru u iznosu od 8.180,00 kn, nabavu vijenaca i svijeća u iznosu od 3.540,00 kn te nabavu i izradu promidžbenih materijala u iznosu od 3.400,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru materijalnih rashoda.

U okviru drugih rashoda evidentirani su, odnosno iskazani rashodi za vijence i svijeće u iznosu od 1.117,00 kn koje je je trebalo evidentirati i iskazati u okviru drugih nespomenutih materijalnih rashoda.

Nadalje, u poslovnim knjigama prihodi su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 6.121.931,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 6.491.581,00 kn, odnosno 369.650,00 kn ili 6,0 % više. Naime, Stranka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirala i iskazala prihode od naknade troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 243.944,00 kn te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 128.268,00 kn. Istodobno je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima više evidentirala i iskazala prihode od članarina i članskih doprinosa za 2.562,00 kn.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashodi su evidentirani te iskazani u iznosu od 6.807.227,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 7.292.144,00 kn, odnosno 484.917,00 kn ili 7,1 % više.

Naime, Stranka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirala ni iskazala sredstva koja je s podračuna organizacijskih jedinica uplatila na posebne račune kandidata koje je predložila na izborima za općinske načelnike, gradonačelnike i župane u iznosu od 205.334,00 kn, druge rashode financirane putem podračuna organizacijskih jedinica (naknade platnog prometa, reprezentacija, usluge studentskog centra, putni troškovi, promidžbene, grafičke i druge usluge) u iznosu od 158.138,00 kn, dio ostvarenih rashoda po plaćenim predujmovima u iznosu od 86.419,00 kn (oglašavanje na društvenim mrežama i u tiskanim novinama, uredski materijal, gorivo, reprezentacija, troškovi režija, obrok školarine za člana Stranke), rashode ostvarene po podignutoj gotovini s bankomata podračuna organizacijskih jedinica u iznosu od 50.000,00 kn, rashode za ugovore o djelu i autorske honorare u iznosu od 44.356,00 kn, naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 31.591,00 kn, božićnice i nagradu za zaposlenika u iznosu od 13.800,00 kn te plaćene bankarske naknade po podračunu za članarine u iznosu od 2.349,00 kn. Istodobno su više evidentirani, odnosno iskazani rashodi u iznosu od 107.070,00 kn, od čega se 80.000,00 kn odnosi na rashode za uređenje poslovnih prostora Stranke ostvarene prethodne godine (2020.), a 27.070,00 kn na rashode za nabavu dugotrajne imovine (prijenosna računala) nabavljena u 2021.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima pogrešno su evidentirani te iskazani podaci o ostvarenom manjku/višku. Manjak prihoda za 2021. evidentiran je, odnosno iskazan u iznosu od 685.296,00 kn, a s obzirom na to da nije evidentiran ni iskazan preneseni višak prihoda iz prethodne godine (770.803,00 kn), u jednakom je iznosu u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju, a trebalo ga je evidentirati i iskazati u iznosu od 85.507,00 kn.

Stanje novčanih sredstava evidentiranih, odnosno iskazanih u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem godine u iznosu od 1.927.077,00 kn ne odgovara stvarnom stanju na računima i u blagajni, odnosno iskazana su 872.419,00 kn ili 45,3 % više od stvarnog stanja. Više je evidentirano, odnosno iskazano stanje na prijelaznom žiroračunu u iznosu od 858.616,00 kn i blagajne u iznosu od 13.803,00 kn.

Također, u poslovnim knjigama na podračunima organizacijskih jedinica iskazano je negativno stanje u iznosu od 6.463,00 kn, a prema izvodima poslovnih banaka stanje na spomenutim podračunima iznosi 43.094,00 kn.

Nadalje, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirani su i iskazani depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 274.517,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 188.098,00 kn, odnosno 86.419,00 kn ili 31,5 % manje. Više su iskazana potraživanja za predujmove za koje je Stranka u 2021. zaprimila račune (oglašavanje u tiskanim novinama u iznosu od 30.260,00 kn, zakup javnih površina za postavljanje plakata u iznosu od 17.411,00 kn, oglašavanje na društvenim mrežama u iznosu od 15.060,00 kn, nabava uredskog materijala i namještaja u iznosu od 10.449,00 kn, goriva u iznosu od 5.675,00 kn, potrošne robe u iznosu od 3.099,00 kn, troškovi školarine u iznosu od 2.500,00 kn i režijski troškovi u iznosu od 1.965,00 kn).

Osim toga, podaci evidentirani u poslovnim knjigama nisu istovjetni podacima iskazanim u financijskim izvještajima Stranke za 2021. U financijskim izvještajima iskazani su drugi rashodi u iznosu od 23.135,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirani su u iznosu od 18.807,00 kn, što je 4.328,00 kn više od ostvarenih. Također, u financijskim izvještajima rashodi amortizacije iskazani su u iznosu od 24.493,00 kn, a u poslovnim knjigama nisu evidentirani. Stranka nema dokumentaciju o provedenom obračunu amortizacije na temelju koje je iskazala rashode u financijskim izvještajima. Nefinancijska imovina iskazana je koncem 2021. u iznosu od 150.019,00 kn, a odnosi se na proizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu od 142.352,00 kn i licence u iznosu od 7.667,00 kn. Za proizvedenu dugotrajnu nefinancijsku imovinu koja je u uporabi nije obračunana amortizacija prema propisanim stopama.

Iz navedenog je vidljivo da poslovne knjige i financijski izvještaji Stranke za 2021. ne pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke.

Stranka je vodila blagajničko poslovanje putem glavne blagajne. Prema podacima iz glavne knjige, u 2021. s poslovnog računa Stranke u blagajnu je uplaćeno 137.973,00 kn, iz blagajne je isplaćeno 124.189,00 kn te stanje koncem godine iznosi 13.784,00 kn. Uplate i isplate tijekom godine evidentirane su u poslovnim knjigama jednom temeljnicom na temelju jednog blagajničkog izvještaja na kojem nije navedeno razdoblje na koje se odnosi. Blagajnički izvještaj nije ovjeren niti se može utvrditi tko ga je sastavio i proveo kontrolu uplata i isplata novčanih sredstava. Dio blagajničkih isplatnica potpisala je ista osoba kao isplatitelj, likvidator i primatelj novčanih sredstava.

U prosincu 2021. donesena je Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza te je za obavljanje popisa imenovano tročlano povjerenstvo. Popisnim listama obuhvaćena je dugotrajna nematerijalna imovina, dok obveze u iznosu od 2.276.305,00 kn, potraživanja u iznosu od 274.517,00 kn i sitni inventar u iznosu od 205.193,00 kn nisu popisani te nije usklađeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. Također, Stranka koncem godine s dužnicima i dobavljačima nije uskladila podatke o potraživanjima i obvezama (izvodi otvorenih stavaka). Stanje novčanih sredstava u poslovnim knjigama i prema popisnim listama ne odgovara stvarnom stanju novčanih sredstava na računima (evidentirana su i popisana 872.419,00 kn više od stvarnog stanja na računima). Prema zapisniku povjerenstva iz siječnja 2022., viškovi i manjkovi nisu utvrđeni, a obveze prema dobavljačima nisu popisane jer Stranka ne vodi analitičke evidencije. Na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista zakonski predstavnik nije donio odluku o prihvaćanju izvještaja, odnosno o daljnjem postupanju po podnesenom izvještaju povjerenstva za popis imovine i obveza. (točka 3. Nalaza)

- Bilješke uz financijske izvještaje za 2021. ne sadrže pojedine propisane podatke, a dio iskazanih podataka u financijskim izvještajima ne odgovara stvarnom stanju. Bilješke uz Bilancu ne sadrže dopunu podataka svih skupina računa te pregled stanja i rokova dospjeća zajmova (iako se Stranka u više navrata zaduživala), a u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Također, u dodatnim podacima uz Izvještaj o prihodima i rashodima za 2021. iskazano je da Stranka na osnovi sati rada i kraju izvještajnog razdoblja nema zaposlene osobe, a koncem 2021. imala je šest zaposlenika. (točka 4. Nalaza)

B) NEPOVOLJNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u značajnom dijelu nije obavljano u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, zbog nepravilnosti opisanih u odjeljku Osnova za izražavanje nepovoljnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje nepovoljnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje nepovoljnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Financijski plan za 2021. sadrži plan prihoda i rashoda te obrazloženje, a ne sadrži plan zaduživanja i otplata. Obrazloženje sadrži kratki opis planiranih glavnih aktivnosti, a ne sadrži rashode prema pojedinoj aktivnosti odnosno poveznice s Godišnjim programom rada. Nadalje, obrazloženje Financijskog plana za 2021. ne sadrži obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Izmjene i dopune Financijskog plana iz prosinca 2021. ne sadrže plan zaduživanja i otplata (iako je Stranka u 2021. u više navrata pozajmljivala novčana sredstva od fizičkih i pravne osobe) ni obrazloženje Financijskog plana. (točka 2. Nalaza)
- Stranka vodi evidenciju primljenih donacija za redovnu političku aktivnost (obrazac EV-D-RPA), dok evidenciju primljenih donacija za financiranje izborne promidžbe (obrazac EV-D-IP) nije vodila. U izvješćima o primljenim donacijama nisu iskazani dobrovoljni prilozi (donacije) u ukupnom iznosu od 16.718,00 kn uplaćeni od 17 fizičkih osoba na redovni račun Stranke. S obzirom na to da Stranka Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) za primljene dobrovoljne priloge (donacije) u 2021. nije dostavila na uvid potvrde o primljenim donacijama i da je dostavila samo četiri izjave uplatitelja donacija da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili zaposlenicima, nije moguće utvrditi je li Stranka izdavala potvrde o primljenim donacijama, odnosno prikupila izjave uplatitelja donacija da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza. Za navedene dobrovoljne priloge (donacije) u iznosu od 16.718,00 kn nije moguće utvrditi jesu li ostvareni za financiranje redovne političke aktivnosti ili izborne promidžbe.

Također, za četiri dobrovoljna priloga (donacije) primljena od tri fizičke osobe u ukupnom iznosu od 30.000,00 kn i jedne pravne osobe u iznosu od 18.838,00 kn, čija je pojedinačna vrijednost veća od 5.000,00 kn, nisu zaključeni ugovori te navedeni dobrovoljni prilozi (donacije) nisu prijavljeni Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, a iznosi navedenih dobrovoljnih priloga (donacije) nisu uplaćeni u korist državnog proračuna. (točka 5. Nalaza)

- Rashodi za službena putovanja zaposlenika Stranke i vanjskih suradnika ostvareni su u iznosu od 254.084,00 kn. Stranka je u 2021. vodila tri evidencije službenih putovanja (dvije u elektroničkom obliku i jednu ručno u Knjizi evidencija službenih putovanja). Prema navedenim evidencijama, ispostavljen je 161 putni nalog, a sredstva za službena putovanja isplaćena su na temelju 183 ispostavljena putna naloga, odnosno 22 putna naloga nisu evidentirana u evidencijama službenih putovanja Stranke. Od ukupno 183 ispostavljena putna naloga, 160 putnih naloga ne sadrži brojčanu oznaku putnog naloga, a 20 putnih naloga ispostavljeno je nakon datuma polaska na put. Na 15 putnih naloga nije navedeno početno i završno stanje brojila, 31 putni nalog nema obračun troškova, 70 putnih naloga nije potpisala ovlaštena osoba, deset putnih naloga nema potpis podnositelja putnog naloga, 100 putnih naloga nema potpis odgovorne osobe nakon obračuna putnog naloga, 180 nema potpis likvidatora ili blagajnika, a uz 17 putnih naloga nije priloženo izvješće sa službenog puta. Po obračunu tri putna naloga u iznosu od 6.800,00 kn isplaćena je dnevnicu članu koji nije zaposlenik Stranke, za tri isplate u vezi sa službenim putovanjima u iznosu od 2.705,00 kn Stranka nema vjerodostojnu dokumentaciju na temelju koje je spomenuta isplata izvršena, a po jednom putnom nalogu troškovi službenog putovanja u iznosu od 1.200,00 kn isplaćeni su osobi koja nije nositelj troškova i ne može se povezati s ostvarenim službenim putovanjem. (točka 6. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u ožujku 2020. pod nazivom Domovinski pokret Miroslava Škore. Sjedište Stranke bilo je Gračanske Dužice 2, Zagreb. Izmjenama i dopunama Statuta iz veljače 2021. naziv Stranke promijenjen je u Domovinski pokret, a sjedište je Vlaška 81f, Zagreb. Navedene promjene provedene su i u Registru političkih stranaka. Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Samostalna je politička Stranka i djeluje u skladu sa svojim temeljnim vrijednostima i aktima Stranke. Osnovana je radi promicanja i ostvarivanja temeljnih vrijednosti, ciljeva i politika izraženih u programima, deklaracijama i drugim aktima Stranke, osobito promicanja i zaštite demokratskog uređenja Republike Hrvatske, osiguranja ravnopravnosti, sloboda i prava, gospodarskog i kulturnog napretka i socijalnog blagostanja. Prema Statutu, u ostvarivanju temeljnih vrijednosti i ciljeva Stranka koristi demokratska sredstva, isključujući nedemokratske, totalitarne ili druge nasilne metode i oblike nesnošljivosti. Za obavljanje djelatnosti Stranka je ostvarila sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarine i članskih doprinosa te dobrovoljnih priloga (donacija).

Statutom iz veljače 2020. uređeni su naziv i sjedište, znak, predstavljanje i zastupanje Stranke, ciljevi i način djelovanja, članstvo, ustrojstveni oblici, upravna tijela i način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način odlučivanja, prestanak i postupak s imovinom u slučaju prestanka rada, sredstva za rad i druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Izmjenama i dopunama Statuta iz veljače 2021., između ostalog, promijenjeni su naziv Stranke, sjedište, obilježja i himna Stranke. Druge izmjene i dopune Statuta donesene su u listopadu 2021.

Članom Stranke može postati svaki punoljetan i poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Program i Statut Stranke te ispunjava druge pretpostavke utvrđene Pravilnikom o članstvu. Odluku o primanju u članstvo donosi nadležno predsjedništvo ogranaka ili povjerenik ogranaka, odnosno predsjedništvo podružnice ili povjerenik podružnice ili Predsjedništvo Stranke. Članstvo u Stranci ostvaruje se teritorijalno prema mjestu prebivališta ili boravišta. Evidenciju članstva vodi Tajništvo u Registru članova Stranke. Može imati počasne članove, a odluku o stjecanju statusa počasnog člana Stranke donosi Sabor na prijedlog najmanje pet članova Stranke zbog iznimnih zasluga za promicanje Programa Stranke. Prema Registru članova, Stranka je koncem 2021. imala 8 507 članova.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu i sastoji se od ogranaka i podružnica u Republici Hrvatskoj te ogranaka i organizacija u inozemstvu. Odluku o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika donosi Predsjedništvo. Ogranak je temeljni ustrojstveni oblik koji se osniva za područje općine ili grada, a podružnica za područje pojedine županije i Grada Zagreba. Za područja na kojima nisu osnovani ustrojstveni oblici Predsjedništvo može imenovati povjerenike. Također, na temelju odluke Domovinskog odbora mogu se zasnivati zasebni oblici organiziranja koji se temelje na istovjetnosti političkog interesa društvenih skupina. Ustrojstveni oblici provode politiku Stranke na svojem području samostalno, a djeluju kao dio Stranke. U pravnom prometu Stranka djeluje kao jedna pravna osoba.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Domovinski odbor, predsjednik i Predsjedništvo. U Stranci također djeluju i izvršno-operativna tijela: glavni tajnik, politički tajnik, radna tijela i zasebni oblici organiziranja te neovisna i nadzorna tijela: Sud časti i Nadzorni odbor.

Sabor je najviše tijelo upravljanja Strankom te može biti izborni, izvještajni ili izvanredni. Izborni Sabor se u pravilu održava jednom u četiri godine, a izvještajni ili izvanredni sabori mogu se sazvati između dva saziva izbornog Sabora. Donosi Statut, Program rada, bira predsjednika Stranke i članove Domovinskog odbora te obavlja i druge poslove određene Statutom. Sabor čine svi članovi Domovinskog odbora te članovi Stranke koji su zastupnici u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, članovi Vlade Republike Hrvatske, čelnici državnih upravnih organizacija, župani, predsjednici županijskih skupština, svi članovi neovisnih i nadzornih tijela Stranke te izaslanici ustrojstvenih oblika u Republici Hrvatskoj i inozemstvu prema kriterijima koje utvrđuje Predsjedništvo. Odluku o sazivanju i načinu održavanja Sabora donosi predsjednik Stranke. Osnivački Sabor održan je u veljači 2020., prvi opći Sabor u veljači 2021., a izvanredni Sabor u listopadu 2021.

Domovinski odbor je najviše tijelo upravljanja Strankom između dva saziva Sabora. Osigurava provedbu odluka Sabora, utvrđuje prijedlog Statuta i Programa, potvrđuje odluke iz djelokruga Domovinskog odbora, na prijedlog Predsjedništva donosi Pravilnik o članstvu te obavlja i druge poslove određene Statutom. Domovinski odbor čine članovi Predsjedništva, gradonačelnici, župani, saborski zastupnici te zastupnici u Europskom parlamentu, predsjednici podružnica, organizacija i stranačkih radnih tijela, do 20 članova Domovinskog odbora izabranih od Sabora i članovi Stranke koje na prijedlog Predsjedništva dopuni (kooptira) Domovinski odbor. Predsjednik Stranke ujedno je i predsjednik Domovinskog odbora. Na osnivačkom Saboru u 2020. izabrano je 17 članova Domovinskog odbora. U 2021. na prvom općem Saboru u Domovinski odbor izabrano je deset novih članova.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, upravlja njezinim radom, vodi politiku Stranke u skladu sa Statutom, Programom i aktima tijela Stranke. Osigurava provedbu odluka Sabora i Domovinskog odbora, podnosi izvješće o radu Saboru, predsjednicima Predsjedništva i Domovinskog odbora, bira glavnog tajnika i političkog tajnika te obavlja i druge poslove određene Statutom. Predsjednik Stranke od osnivanja Stranke do srpnja 2021. bio je Miroslav Škoro, od srpnja do listopada 2021. dužnost predsjednika obavljao je zamjenik predsjednika Mario Radić, a od listopada 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2022.) predsjednik Stranke je Ivan Penava. Odredbom članka 25. Statuta, propisano je da predsjednik Stranke, između ostalog, podnosi Saboru Stranke izvješće o radu, što do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) nije učinjeno.

Predsjedništvo je najviše tijelo upravljanja Strankom između dviju sjednica Domovinskog odbora. Predsjedništvo čine predsjednik, zamjenik predsjednika, glavni tajnik, politički tajnik te do šest članova koje na prijedlog predsjednika Stranke bira Domovinski odbor. Predsjedništvo donosi godišnji program rada s financijskim planom poslovanja, godišnja financijska izvješća, pravilnik o postupku provedbe izbora i pravilnik o ustrojstvu ustrojstvenih oblika, odlučuje o aktualnim političkim pitanjima, predizbornim i poslijeizbornim koalicijama te drugim oblicima suradnje s drugim političkim strankama.

Politički tajnik je izvršno i operativno tijelo koje u suradnji s predsjednikom Stranke sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke. Politički tajnik do studenoga 2021. bio je Mario Radić, a od studenoga 2021. je Damir Barna.

Glavni tajnik je izvršno i operativno tijelo koje organizira materijalno i financijsko poslovanje Stranke. Osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke i odlučuje o administrativnim pitanjima Stranke te upravlja radom Tajništva. Glavni tajnik do veljače 2021. bio je Miljenko Ćurić, a od veljače do srpnja 2021. Dario Žepina. Od srpnja 2021. vršitelj dužnosti glavnog tajnika je Daniel Spajić, koji je za glavnog tajnika imenovan u listopadu 2021.

Sud časti je neovisno i nadzorno tijelo koje odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova u stegovnom postupku. Čine ga predsjednik i dva člana Stranke koje bira Domovinski odbor na prijedlog Predsjedništva. Sud časti ustrojava i vodi evidenciju o izrečenim stegovnim mjerama. Članovi Suda časti imenovani su u veljači 2021.

Nadzorni odbor je neovisno i nadzorno tijelo koje ima pravo i dužnost nadzirati zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući sva tijela i ustrojstvene oblike Stranke. Izvješćuje jednom godišnje Domovinski odbor, a Sabor Stranke za mandatno razdoblje. Čine ga predsjednik i dva člana Stranke koje bira Domovinski odbor na prijedlog Predsjedništva. Članovi Nadzornog odbora imenovani su u veljači 2021.

Tijela Stranke odlučuju većinom glasova nazočnih, ako je na sjednici nazočna većina članova toga tijela Stranke. Način rada i odlučivanja tijela Stranke uređuju se poslovnicima koje donosi svako tijelo na svojoj sjednici.

Do konca 2021. Stranka je donijela poslovničke o radu Sabora, Predsjedništva, Domovinskog odbora i Nadzornog odbora, Pravilnik o ustrojstvu ustrojstvenih oblika, Pravilnik o članstvu, Pravilnik o poslovanju, klasifikacijskim oznakama i urudžbenom broju i Pravilnik o postupku provedbe izbora, a u 2022. donijela je Proceduru o zaprimanju i provjeri računa te plaćanju računima i Proceduru blagajničkog poslovanja.

Koncem 2021. Stranka je imala šest zaposlenika, od čega pet na puno i jednog na pola radnog vremena.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije te vodi poslovne knjige kojima su osigurani podaci za Stranku u cjelini. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu (od osnivanja do vremena obavljanja revizije Stranka je promijenila tri računovodstvena servisa). Prema Statutu, vođenje materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u nadležnosti je glavnog tajnika koji treba osigurati organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke te odlučuje o administrativnim pitanjima Stranke i upravlja radom Tajništva. Nadzorna tijela Stranke su Sud časti i Nadzorni odbor. Sud časti odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova na način i u rokovima propisanim Pravilnikom o članstvu, a u nadležnosti Nadzornog odbora je nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući tijela i ustrojstvenih oblika Stranke.

Pravila ponašanja članova Stranke propisana su Statutom i Pravilnikom o članstvu.

Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke (između ostalog, Program rada, Statut i drugi akti).

Vanjsku komunikaciju Stranka provodi održavanjem javnih skupova, medijskim aktivnostima (priopćenja, davanje izjava i održavanje tiskovnih konferencija) te javnim priopćenjima na društvenim mrežama i mrežnim stranicama.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke u prosincu 2020., a izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2021.

Financijskim planom za 2021. planirani su prihodi u iznosu od 8.290.500,00 kn, rashodi u iznosu od 7.942.000,00 kn te je planiran višak prihoda u iznosu od 348.500,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 6.320.500,00 kn, što je 1.970.000,00 kn ili 23,8 % manje u odnosu na Financijski plan, a rashodi su planirani u iznosu od 5.337.000,00 kn, što je 2.605.000,00 kn ili 32,8 % manje u odnosu na Financijski plan. Također, planiran je višak prihoda u iznosu od 983.500,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 6.000.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 160.000,00 kn, druge prihode u iznosu od 100.000,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 60.000,00 kn te prihode od imovine u iznosu od 500,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 4.352.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 925.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 35.000,00 kn, druge rashode u iznosu od 15.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 5.000,00 kn i rashode za tekuće donacije (pomoći) u iznosu od 5.000,00 kn.

Godišnjim programom rada za 2021. planirane su aktivnosti koje se odnose na organizaciju Stranke i izgradnju stranačke infrastrukture, rad na programu Stranke i primarnim ciljevima za 2021., izgradnju financijske infrastrukture, promociju Stranke i komunikaciju s javnošću te provođenje lokalnih izbora.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji za 2021., Godišnji program rada za 2021., Financijski plan i izmjene Financijskog plana za 2021. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2021. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku (28. veljače i 1. ožujka 2022.) unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 6.121.931,00 kn, što je 1.065.382,00 kn ili 21,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 198.569,00 kn ili 3,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	4.040.929,00	0,00	-
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	250,00	62.012,00	24 804,8
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	657.755,00	6.059.903,00	921,3
4.	Drugi prihodi	357.615,00	16,00	-
	Ukupni prihodi	5.056.549,00	6.121.931,00	121,1

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za 5.402.148,00 kn ili 821,3 %, a smanjenje na prihode iz državnog proračuna za 4.040.929,00 kn. Značajno povećanje, odnosno smanjenje navedenih prihoda ostvareno je jer su prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje u 2021. u iznosu od 4.504.191,00 kn pogrešno iskazani u financijskim izvještajima i evidentirani u poslovnim knjigama u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) iz proračuna, a u prethodnoj godini iskazani su i evidentirani u okviru prihoda iz državnog proračuna (prihoda po posebnim propisima iz proračuna). Stvarno povećanje odnosi se na prihode ostvarene iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.369.521,00 kn koji prethodne godine nisu ostvareni jer je Stranka tada bila osnovana i nije imala članove u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u 2021. evidentirani su u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija).

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 62.012,00 kn i čine 1,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Prema Registru članova, Stranka je koncem 2020. imala 6 092 člana, koncem 2021. imala je 8 507, a početkom travnja 2022. ima 8 626 članova. U skladu s odredbama članaka 11. i 49. Statuta, Stranka, između ostalog, ostvaruje prihode od članarine i članskih doprinosa, a prava i obveze članova obuhvaćaju redovito plaćanje članarine. Stranka je u srpnju 2021. donijela Pravilnik o članstvu, kojim su utvrđene pretpostavke za stjecanje članstva, postupak učlanjenja, obveze članova, stegovne mjere, rokovi, prava i obveze u stegovnom postupku te način rada i odlučivanje Suda časti. Stranka za 2021. unutaršnjim aktima nije utvrdila kriterije i mjerila za zaduženje, odnosno plaćanje članarine i članskih doprinosa, nego je članovima ispostavila uplatnice s uputom za plaćanje članarina za 2021. (u iznosu od 100,00 kn za zaposlene te 30,00 kn za umirovljenike, nezaposlene i studente) te je ustrojila Evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa.

S obzirom na to da dio članova nije uplatio članarine, u veljači 2022. donesena je odluka o oprostima neplaćenih članarina za 2021. zbog organizacijskih aktivnosti te Stranka nema evidentirana ni iskazana potraživanja za članarine. Istodobno je donesena Odluka o visini članarine za 2022. u jednakim iznosima kao i za 2021.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) iskazani su u iznosu od 6.059.903,00 kn i čine 99,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 75.200,00 kn te pogrešno iskazane prihode iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 4.504.191,00 kn i od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.369.521,00 kn, povrate neutrošenih sredstava za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata koje je Stranka predložila za općinske načelnike, gradonačelnike i župane u iznosu od 110.611,00 kn te prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 380,00 kn.

S obzirom na to da su prema podacima iz izvješća o primljenim donacijama (obraci IZ-D-IP) u 2021. ostvareni i dobrovoljni prilozima (donacije) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 128.268,00 kn (koji su uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja, ali ne i evidentirani u poslovnim knjigama te iskazani u financijskim izvještajima Stranke), ukupno su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 203.468,00 kn. Spomenuti prihodi ostvareni su na temelju odredbe članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, prema kojoj su dobrovoljni prilozima (donacije), povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe ili referendumskih aktivnosti. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirani su, odnosno iskazani su dobrovoljni prilozima (donacije) u iznosu od 75.200,00 kn primljeni u novcu, i to od 66 fizičkih osoba u iznosu od 70.200,00 kn i jedne pravne osobe u iznosu od 5.000,00 kn. Dio navedenih dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 16.718,00 kn primljenih u novcu od 17 fizičkih osoba (evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima) nije iskazan u izvješćima o primljenim donacijama (za financiranje redovitih političkih aktivnosti i za financiranje izborne promidžbe), odnosno unesen u informacijski sustav za nadzor financiranja te nije objavljen na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Nadalje, dobrovoljni prilozima (donacije) u iznosu od 128.268,00 kn za financiranje izborne promidžbe ostvareni od osam pravnih osoba u iznosu od 73.600,00 kn i 29 fizičkih osoba u iznosu od 54.668,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima. Stranka vodi evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) za potporu političkog djelovanja u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19). Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.

U okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) pogrešno su u financijskim izvještajima iskazani i u poslovnim knjigama evidentirani prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 4.504.191,00 kn ili 73,6 % ukupno ostvarenih prihoda te prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.369.521,00 kn ili 22,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u siječnju, srpnju i rujnu 2021. Stranci su, za jedanaest zastupnika u 10. sazivu Hrvatskoga sabora, na središnji račun doznačena sredstva iz državnog proračuna za dva tromjesečja u jednakim iznosima od 1.126.590,00 kn te za razdoblja od 1. srpnja do 30. rujna 2021. u iznosu od 1.125.144,00 kn i od 1. listopada do 31. prosinca 2021. u iznosu od 1.125.867,00 kn.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 1.142.087,00 kn i naknadu troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba u iznosu od 227.434,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su na temelju odredaba članaka 6. i 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema navedenim odredbama Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni vijećnici, a odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno godišnje financiranje Stranke ostvarena su u skladu s donesenim odlukama, a naplata prihoda prati se u središnjici Stranke.

Naknada troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba ostvarena je na temelju Zaključka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba od 24. ožujka 2021.

Povrati neutrošenih sredstava za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata koje je Stranka predložila za općinske načelnike, gradonačelnike i župane iznose 110.611,00 kn i čine 1,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na povrat neutrošenih sredstava preostalih na posebnim računima za financiranje troškova izborne promidžbe spomenutih kandidata (pri zatvaranju posebnih računa nakon završetka svih transakcija) na središnji račun Stranke.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 6.807.227,00 kn, što je 2.521.481,00 kn ili 58,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 1.470.227,00 kn ili 27,5 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	199.365,00	686.466,00	344,3
2.	Materijalni rashodi	4.068.369,00	5.511.057,00	135,5
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	3.120.732,00	3.991.740,00	127,9
2.2.	Drugi materijalni rashodi	947.637,00	1.519.317,00	160,3
3.	Rashodi amortizacije	0,00	24.493,00	-
4.	Financijski rashodi	11.862,00	56.162,00	473,5
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	4.000,00	505.914,00	12 647,9
6.	Drugi rashodi	2.150,00	23.135,00	1 076,0
	Ukupni rashodi	4.285.746,00	6.807.227,00	158,8
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	5.056.549,00	6.121.931,00	121,1
	Višak prihoda	770.803,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	685.296,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije više ostvareni su rashodi za promidžbu i informiranje za 871.008,00 kn ili 27,9 % zbog troškova provedbe izborne promidžbe za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugi materijalni rashodi za 571.680,00 kn ili 60,3 % (od čega značajnije više rashodi za zakupnine i najamnine za 251.383,00 kn ili 216,0 %, druge usluge za 197.720,00 kn ili 351,0 % i usluge tekućeg i investicijskog održavanja za 92.242,00 kn s obzirom na to da prethodne godine nisu ostvarene), rashodi za donacije (pomoći) za 501.914,00 kn ili 12 547,9 % zbog prijenosa sredstava kandidatima za općinske načelnike, gradonačelnike i župane na lokalnim izborima te rashodi za zaposlene za 487.101,00 kn ili 244,3 % jer Stranka do srpnja 2020. nije imala zaposlene.

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 6.807.227,00 kn, za redovnu aktivnost Stranke ostvareni su rashodi u iznosu od 2.805.603,00 kn, za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.474.897,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 2.465.013,00 kn, rashoda za donacije (pomoći) u iznosu od 6.484,00 kn i drugih rashoda u iznosu od 3.400,00 kn) te za promidžbu redovne političke aktivnosti u iznosu od 1.526.727,00 kn.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 686.466,00 kn, što je 10,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 630.796,00 kn i doprinose na plaće u iznosu od 55.670,00 kn. U okviru ovih rashoda, pogrešno su iskazani rashodi za ugovore o djelu u iznosu od 53.516,00 kn (koje je trebalo iskazati u okviru materijalnih rashoda), a u poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani rashodi za božićnice i nagradu za zaposlenika u ukupnom iznosu od 13.800,00 kn. Prema navedenom, stvarni rashodi za zaposlene iznose 646.750,00 kn, od čega se na rashode za brutoplaće odnosi 580.796,00 kn, doprinose na plaće 52.154,00 kn i ostale rashode za zaposlene 13.800,00 kn. Koncem 2021. Stranka je imala šest zaposlenika, od čega pet u središnjici Stranke (Zagreb) i jednog u organizacijskoj jedinici (podružnici Osijek). Prosječna mjesečna brutoplaća po zaposleniku iznosila je 8.287,00 kn, a netoplaća 6.088,00 kn. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima o radu.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 3.991.740,00 kn, što je 58,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 2.744.390,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 676.173,00 kn, sitni inventar u iznosu od 158.089,00 kn, materijal i sirovine u iznosu od 112.996,00 kn, druge usluge u iznosu od 102.445,00 kn, uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 65.838,00 kn, naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 53.304,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 38.212,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 37.500,00 kn i energiju u iznosu od 2.793,00 kn. Ostvareni su za izbore za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.465.013,00 kn i redovno poslovanje u iznosu od 1.526.727,00 kn.

U okviru rashoda za promidžbu i informiranje za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su rashodi u iznosu od 2.465.013,00 kn. Stranka je u lipnju 2022. sastavila pregled kandidacijskih lista za predstavnička tijela i pregled posebnih računa za provedbu navedenih izbora. Prema pregledu, sudjelovala je u 203 kandidacijske liste za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (od čega u 147 kandidacijskih lista samostalno i 56 s političkim strankama – koalicijskim partnerima), a otvorila je 201 poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Stranka nema podatke o zaključenim koalicijskim sporazumima (između ostalog, datum zaključivanja sporazuma, ugovoreni uvjeti financiranja, nositelj liste), a tijekom obavljanja revizije od ukupno 56 koalicijskih sporazuma, pribavljena su samo tri sporazuma (u kojima Stranka s političkim strankama – koalicijskim partnerima nije utvrdila omjere i uvjete financiranja izborne promidžbe). Također, do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) Stranka je Državnom uredu za reviziju dostavila potvrde poslovne banke o zatvaranju 12 posebnih računa, a potvrde o zatvaranju drugih posebnih računa nije dostavila. Rashodi su ostvareni za usluge marketinga i oglašavanje na društvenim mrežama te u tiskanim i drugim medijima s kreativnim konceptom (video i audioprodukcije, zakup medija na digitalnim kanalima, televiziji, printu i radiju) te vanjska oglašavanja (zakup plakatnih površina) u iznosu od 1.362.199,00 kn, zakup i najam vozila, poslovnih prostora, dvorana, štandova, javnih površina te oglasnih i plakatnih površina u iznosu od 683.893,00 kn, nabavu promotivnih materijala (baloni, zastave, upaljači, olovke, majice, plakati, letci, *roll up banneri*, *billboardi*) u iznosu od 225.672,00 kn, grafičke usluge (tisak plakata, letaka, *jumbo* te *city light* plakata) u iznosu od 102.445,00 kn, naknade troškova smještaja u iznosu od 53.304,00 kn te pripremu kandidata za izbornu noć u iznosu od 37.500,00 kn.

Za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja ostvareni su rashodi u iznosu od 1.526.727,00 kn, a odnose se, između ostalog, na savjetničke usluge za digitalno oglašavanje na društvenim mrežama (kreativni koncept, izrada vidljivosti i praćenje objave) u iznosu od 393.231,00 kn, marketinške usluge i odnose s javnošću, praćenje i analize medijskih objava te administriranje mrežnih stranica i društvenih mreža u iznosu od 369.604,00 kn, nabavu uredskog i drugog materijala te sitnog inventara (kemijske olovke s tiskom, upaljači, papirnate vrećice, platnene torbe, majice, zastave i plakati) u iznosu od 336.923,00 kn, medijske treninge i pripremu te produkciju televizijskog programa i objave na radijskim postajama u iznosu od 230.828,00 kn, organizaciju i održavanje Sabora Stranke u iznosu od 70.983,00 kn, tisak i nabavu promotivnih materijala u iznosu od 63.543,00 kn te poštanske usluge za upućivanje neadresirane pošte u iznosu od 38.212,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.519.317,00 kn, što je 22,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu od 367.762,00 kn, druge usluge u iznosu od 265.507,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 230.586,00 kn, naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 119.660,00 kn (za dnevnice i prijevoz u iznosu od 60.095,00 kn te smještaj u iznosu od 59.565,00 kn), usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 92.242,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 92.129,00 kn, troškove službenih putovanja u iznosu od 78.680,00 kn (između ostalog, za korištenje osobnog vozila u službene svrhe u iznosu od 46.864,00 kn, smještaj u iznosu od 12.165,00 kn, elektroničku nadoplatu cestarine u iznosu od 10.000,00 kn i dnevnice u iznosu od 9.000,00 kn), uredski materijal u iznosu od 76.733,00 kn, sitni inventar u iznosu od 58.469,00 kn (između ostalog, za nabavu prijenosnih računala u iznosu od 24.506,00 kn, tapeciranih vrata u iznosu od 9.750,00 kn i multifunkcijskog uređaja u iznosu od 2.564,00 kn), energiju u iznosu od 57.997,00 kn (za gorivo u iznosu od 43.917,00 kn i režijske troškove za poslovne prostore u zakupu u iznosu od 14.080,00 kn), usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 37.892,00 kn (usluge prijevoza u iznosu od 21.269,00 kn, telefona u iznosu od 15.058,00 kn i pošte u iznosu od 1.565,00 kn), komunalne usluge u iznosu od 31.335,00 kn i računalne usluge u iznosu od 10.325,00 kn (održavanje sustava mrežne stranice od siječnja do lipnja 2021. u iznosu od 6.875,00 kn i nabavu boje za multifunkcijski uređaj u iznosu od 3.450,00 kn).

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 367.762,00 kn ostvareni su za najmove automobila u iznosu od 182.769,00 kn, zakup pet poslovnih prostora za provođenje aktivnosti Stranke u iznosu od 122.108,00 kn i jednokratne najmove kongresnih dvorana, šatora, sala i vozila u iznosu od 62.885,00 kn.

U okviru rashoda za druge usluge u iznosu od 254.058,00 kn vrijednosno značajniji odnose se na grafičke usluge (tisak promotivnih materijala kao što su kartice, fascikli, zahvalnice, programske knjige, plakati i letci te obilježavanje vozila i stolova) u iznosu od 161.246,00 kn, naknadu za neovlašteno korištenje fotografije te tisak i pjeskarenje promotivnih materijala (balona, znački i drugo) u iznosu od 30.300,00 kn, snimanje, postavljanje rasvjete i izradu ploče s dugotrajnim tiskom (*forex*) u iznosu od 13.625,00 kn te logistiku događanja (*event*) i postavu ambijentalne rasvjete u iznosu od 12.000,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 230.586,00 kn ostvareni su za ugostiteljske usluge i hotelski smještaj u iznosu od 193.390,00 kn, za uredske potrebe Stranke (voda, kava, osvježivači) u iznosu od 23.271,00 kn te donacije (pomoći) u robi (nogometni dresovi za nogometni klub i prehrambena roba fizičkim osobama za uskrсне blagdane) u iznosu od 13.925,00 kn.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 92.242,00 kn ostvareni su za nabavu opreme i uređenje poslovnih prostora u sjedištu Stranke (priprema zidova i bojenje, brušenje i bojenje prozora i vrata, skidanje starih i postavljanje novih pločica, nabava i montaža radijatora, servis bojlera, demontaža tuš kabine, umivaonika i ormarića te njihovo zbrinjavanje, nabava kvaka i termoregulacijskih ventila) u iznosu od 80.000,00 kn, soboslikarske usluge (impregniranje, krpanje i bojenje stropova i zidova prostorija Stranke u organizacijskoj jedinici u Vukovaru) u iznosu od 6.300,00 kn, nabavu potrošnog materijala za održavanje (između ostalog, LED cijev, stezaljka utična i rastavna, vodič, vezica i toaletna sjedala) u iznosu od 4.557,00 kn te pranje vozila u iznosu od 1.385,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge iznose 92.129,00 kn, a ostvareni su za zaštitarske usluge u poslovnim prostorima sjedišta Stranke i u vezi s održavanjem Sabora Stranke u iznosu od 53.870,00 kn, lekturu teksta i studijsko fotografiranje u iznosu od 15.619,00 kn, knjigovodstvene usluge u iznosu od 12.975,00 kn, nastup tamburaškog sastava u iznosu od 7.915,00 kn, prijevod u iznosu od 1.100,00 kn te javnobilježničke usluge u iznosu od 650,00 kn.

U okviru rashoda za uredski materijal u iznosu od 76.733,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za gorivo u iznosu od 25.251,00 kn, uredski materijal (fotokopirni papir, škare, spajalice, fascikli, toner) u iznosu od 18.973,00 kn, vijence, aranžmane i pristojbe u iznosu od 12.970,00 kn, materijal i sredstva za održavanje i higijenu (sredstva i materijal za čišćenje, ubrusi, sapun) u iznosu od 6.921,00 kn te sitni inventar (bojler, magnetna ploča, sef, zvučnici, stalak/stativ za kameru) u iznosu od 3.799,00 kn.

Rashodi za komunalne usluge ostvareni u iznosu od 31.335,00 kn odnose se na režijske troškove poslovnih prostora u zakupu (plin, vodne usluge, električna energija, odvoz otpada, komunalna naknada i naknada za uređenje voda) u iznosu od 18.848,00 kn, pričuvu u iznosu od 9.453,00 kn te dio zakupnina za poslovni prostor u kojem je smješteno sjedište Stranke u iznosu od 3.034,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 24.493,00 kn, što je 0,4 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 56.162,00 kn, što je 0,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate za primljene zajmove u iznosu od 35.186,00 kn te bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 20.976,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 505.914,00 kn, što je 7,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na prijenos/uplatu sredstava na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te njihove zamjenike koje je Stranka predložila na lokalnim izborima provedenima u svibnju 2021. u iznosu od 499.430,00 kn te donacije u humanitarne svrhe u iznosu od 6.484,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi iskazani su u iznosu od 23.135,00 kn, što je 0,3 % ukupnih rashoda. U poslovnim knjigama evidentirani su u iznosu od 18.807,00 kn, što je 4.328,00 kn manje od iskazanih u financijskim izvještajima, a odnose se na popravke u poslovnom prostoru u iznosu od 8.180,00 kn, usluge i materijal za obilježavanje spomendana u iznosu od 4.657,00 kn, promidžbene materijale za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 3.400,00 kn, kaznu i troškove prekršajnog postupka u iznosu od 2.100,00 kn te pristojbe u iznosu od 470,00 kn.

– Višak/manjak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 685.296,00 kn. S obzirom na to da preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 770.803,00 kn, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 85.507,00 kn. U Izvještaju o prihodima i rashodima, manjak prihoda tekuće godine i manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iskazani su u jednakom iznosu od 685.296,00 kn, a višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju nije iskazan.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 2.351.613,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	81.600,00	150.019,00	183,8
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	0,00	7.667,00	-
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	81.600,00	142.352,00	174,5
2.	Financijska imovina	2.645.558,00	2.201.594,00	83,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	2.547.101,00	1.927.077,00	75,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	98.457,00	274.517,00	278,8
	Ukupno imovina	2.727.158,00	2.351.613,00	86,2
3.	Obveze	1.956.355,00	2.276.305,00	116,4
3.1.	Obveze za rashode	57.358,00	877.208,00	1 529,4
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	1.880.000,00	1.380.000,00	73,4
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	18.997,00	19.097,00	100,5
4.	Vlastiti izvori	770.803,00	75.308,00	9,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.727.158,00	2.351.613,00	86,2

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 375.545,00 kn ili 13,8 %. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije veće su obveze za rashode (prema dobavljačima) za 819.850,00 kn ili 1 429,4 % te depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo za 176.060,00 kn ili 178,8 %. Značajnije smanjenje odnosi se na novac u banci i blagajni za 620.024,00 kn ili 24,3 % te obveze za kredite i zajmove za 500.000,00 kn ili 26,6 %.

Nefinancijska imovina iskazana u iznosu od 150.019,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj, komunikacijsku opremu i uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 142.352,00 kn te licence u iznosu od 7.667,00 kn.

Financijska imovina iskazana u iznosu od 2.201.594,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 1.927.077,00 kn (od čega se na novac u banci odnosi 1.040.874,00 kn, stanje prijelaznog računa 872.419,00 kn te novac u blagajni 13.784,00 kn) i depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 274.517,00 kn.

Tijekom 2021. Stranka je koristila račun za redovno poslovanje, 20 podračuna za redovno poslovanje (19 podračuna za županijske organizacijske jedinice i podračun za članarine) te 201 poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) Stranka je Državnom uredu za reviziju dostavila potvrde poslovne banke o zatvaranju 12 posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a potvrde o zatvaranju drugih posebnih računa nije dostavila.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo iznose 274.517,00 kn. Odnose se na potraživanja za predujmove (između ostalog, za agencijske usluge medijskog oglašavanja, korištenje javnih površina, zakup poslovnih prostora i režijske troškove za toplinsku energiju, vodne usluge, komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda te nabavu goriva) u iznosu od 259.623,00 kn i jamčevne pologe u iznosu od 14.894,00 kn.

Koncem 2021. obveze su iskazane u iznosu od 2.276.305,00 kn. Odnose se na obveze za rashode u iznosu od 877.208,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu od 1.380.000,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja (članarine) u iznosu od 19.097,00 kn. Obveze su u poslovnim knjigama evidentirane na temelju ponuda, ulaznih računa i ugovora te Stranka ne vodi analitičku evidenciju prometa dobavljača za 2021., kao ni evidenciju o dospelosti obveza koncem 2021. i nema podatke o iznosu podmirenih obveza do srpnja 2022.

Obveze za rashode u iznosu od 877.208,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima za materijalne rashode u iznosu od 846.389,00 kn i obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2021.) u iznosu od 30.819,00 kn. Najznačajnije su obveze prema tri dobavljača za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 595.869,00 kn ili 70,4 % ukupnih obveza prema dobavljačima.

Stranka je u 2020. i 2021. u više navrata pozajmljivala novčana sredstva od fizičkih i pravne osobe te obveze za kredite i zajmove koncem godine iznose 1.380.000,00 kn.

Stranka je u lipnju 2020. s dvije fizičke osobe zaključila dva ugovora o zajmu kojima se zadužila u iznosu od 1.000.000,00 kn i u iznosu od 800.000,00 kn, na rok od šest mjeseci uz kamatnu stopu od 3,0 % godišnje te zakonsku zateznu kamatu ako Stranka zajmove ne otplati do 3., odnosno 16. prosinca 2020. Prije isteka roka povrata (1. prosinca 2020.) zaključena su dva dodatka ugovorima kojima su rokovi povrata zajmova produljeni do 3., odnosno 16. prosinca 2021. Za primljene zajmove Stranka nije obračunala te u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirala, odnosno iskazala obveze za ugovorne kamate. Zajam u iznosu od 1.000.000,00 kn vraćen je fizičkoj osobi prije isteka ugovorenog roka (srpanj 2021.), a za zajam u iznosu od 800.000,00 kn je u listopadu 2021. zaključen dodatak ugovoru kojim je rok povrata produžen do 15. prosinca 2022. te se fizička osoba odrekla dospjele neplaćene i buduće ugovorne kamate na temelju čega Stranka nema obvezu plaćanja kamate za zajam.

U srpnju 2020. Stranka je s istom fizičkom osobom zaključila dva ugovora kojima se zadužila u iznosima od 30.000,00 kn i od 50.000,00 kn na rok od šest mjeseci uz kamatnu stopu od 3,0 % godišnje te zakonsku zateznu kamatu ako Stranka zajam ne otplati do 4., odnosno 6. siječnja 2021. Za primljene zajmove Stranka nije obračunala niti je u poslovnim knjigama evidentirala i financijskim izvještajima iskazala obveze za ugovorne kamate. Pozajmljena sredstva do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) nisu vraćena.

U travnju 2021. Stranka je pozajmila sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kn od pravne osobe u privatnom vlasništvu na rok od 12 mjeseci i kamatu od 3,88 % te pod istim uvjetima u svibnju 2021. u iznosu od 500.000,00 kn. Stranka je u prosincu 2021. vratila sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kn, a u veljači 2022. u iznosu od 500.000,00 kn. Na pozajmljena sredstva u 2021. obračunane su i plaćene kamate u iznosu od 35.186,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 11. travnja do 9. studenoga 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20)
4. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja

7. Odluka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21)
8. Odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika
9. Statut Stranke (veljača 2020., veljača i listopad 2021.)
10. Program djelovanja Stranke (veljača 2020.)
11. Godišnji program rada i Financijski plan Stranke te izmjene Financijskog plana (prosinac 2020. i prosinac 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama uspoređeni su s podacima iz financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s приходima iz proračuna, od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugim приходima. Također, obavljena je provjera ulaznih i izlaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije (pomoći) i drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s glavnim tajnikom i pomoćnicom glavnog tajnika te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija), rashode te zaduživanje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje su, između ostalog, posljedica nedostatka uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u dijelu sustava unutarnje komunikacije, upravljanja imovinom te kontrolnih i nadzornih postupaka.

Stranka za poslovanje u 2021. unutarnjim aktima nije utvrdila procedure primanja, kolanja i prijenosa informacija te knjigovodstvene i druge dokumentacije. Najznačajniji dio računa i druge knjigovodstvene dokumentacije na temelju kojih su ostvareni rashodi u 2021. nije ovjeren, a dio sadrži potpis bez čitko pisanog imena i prezimena (računi primljeni nakon listopada 2021. sadrže potpis glavnog tajnika). Stranka je na dijelu računa koji se odnose na izbornu promidžbu za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Sabora Stranke navela naznaku aktivnosti, dok na preostalim knjigovodstvenim ispravama (računima) na temelju kojih su ostvareni rashodi nije navela naziv aktivnosti u svrhu koje su rashodi ostvareni, a u poslovnim knjigama nije osigurala mogućnost dosljednog praćenja ostvarenih rashoda prema aktivnostima utvrđenim za ostvarenje ciljeva utvrđenih Godišnjim programom rada i Financijskim planom Stranke (označavanje, šifriranje).

Za redovno poslovanje županijskih organizacijskih jedinica Stranka je od veljače do travnja 2021. otvorila 19 podračuna u jednoj poslovnoj banci, a prethodno nije utvrdila odgovornosti, uvjete i način raspolaganja sredstvima na spomenutim podračunima. Do konca 2021. županijske organizacijske jedinice ostvarile su promet po podračunima u ukupnom iznosu od 2.625.387,00 kn, međutim, dio isplata novčanih sredstava s tih podračuna nije evidentiran u poslovnim knjigama (između ostalog, prijenosi/uplate sredstava kandidatima koje je Stranka predložila za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika i župana, isplate gotovog novca s bankomata i dio materijalnih troškova ostvarenih po računima). Također, ostvaren je dio isplata gotovine s bankomata bez priložene knjigovodstvene dokumentacije iz koje bi bila vidljiva namjena utrošenih sredstava, odnosno jesu li sredstva utrošena za planirane ciljeve i aktivnosti.

Stoga Stranka treba donijeti procedure kojima će na jasan i nedvojben način urediti poslovanje svih organizacijskih oblika, odnosno odgovornosti i obveze za korištenje podračuna te kolanje, odobrenje i ovjere knjigovodstvenih isprava i druge dokumentacije na temelju koje se poslovni događaji evidentiraju u poslovnim knjigama, odnosno ostvaruju rashodi.

U veljači 2022. Stranka je donijela Proceduru o zaprimanju i provjeri računa te plaćanju računima i Proceduru blagajničkog poslovanja te je imenovala odgovornu osobu za kontrolu i vjerodostojnost isprava – likvidatora (glavni tajnik) i blagajnika. Procedurom o zaprimanju i provjeri računa te plaćanju računima utvrđene su osobe i rokovi za zaprimanje računa, evidentiranje, odobrenje, plaćanje i odlaganje računa te za preuzimanje robe, odnosno praćenje izvršenja radova i usluga. Prema Proceduri blagajničkog poslovanja, Stranka ima glavnu blagajnu, a prema potrebi mogu se ustrojiti i pomoćne blagajne za koje se novac isplaćuje iz glavne blagajne. Između ostalog, utvrđena je odgovornost i način vođenja blagajne, potrebna dokumentacija, kontrola blagajne koja je u nadležnosti glavnog tajnika te blagajnički maksimum u iznosu od 5.000,00 kn. Donesenim aktima i nadalje nije osigurana mogućnost dosljednog praćenja ostvarenih rashoda prema planiranim aktivnostima i programima Stranke (označavanje, šifriranje) niti je uređeno poslovanje organizacijskih oblika.

Nadalje, Statutom i Pravilnikom o poslovanju, klasifikacijskim oznakama i urudžbenom broju Stranke nije utvrđen način raspolaganja imovinom te preuzimanja obveza u ime i za račun Stranke, a Stranka se prethodne godine i u 2021. zadužila kod fizičkih i pravne osobe i ulagala u uređenje poslovnih prostora te nije provela cjeloviti godišnji popis imovine i obveza niti je uskladila knjigovodstvena stanja sa stvarnim stanjem.

Nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući tijela i ustrojstvene oblike Stranke, u nadležnosti je Nadzornog odbora koji je imenovan u veljači 2021. Osim zapisnika Nadzornog odbora o poslovanju Stranke od siječnja do srpnja 2021., Stranka nema drugih podataka o obavljenom nadzoru poslovanja. Prema odredbama članka 37. Statuta, Nadzorni odbor ima pravo i dužnost nadzirati zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući sva tijela i ustrojstvene oblike Stranke u cilju pravilnog planiranja i ostvarivanja prihoda te racionalnog upravljanja rashodima radi ostvarivanja političkih ciljeva Stranke. Nadzorni odbor o provedenom nadzoru jednom godišnje izvješćuje Domovinski odbor, a Sabor za mandatno razdoblje, što do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) nije učinjeno. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu (od osnivanja do vremena obavljanja revizije Stranka je promijenila tri računovodstvena servisa).

Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke (između ostalog, Statut, Pravilnik o članstvu, Pravilnik o postupku provedbe izbora i drugi unutarnji akti), međutim, dio objavljenih unutarnjih akata ne sadrži datum donošenja i nije vidljiv datum objave, što utječe na kvalitetu (cjelovitost) informacija o aktualnosti objavljenih akata.

U svrhu uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola, Državni ured za reviziju preporučuje donijeti šifarnik aktivnosti koji će u poslovnim knjigama omogućiti praćenje rashoda prema aktivnostima namijenjenima ostvarenju ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom te na knjigovodstvenim ispravama navesti oznaku aktivnosti za koju su ostvareni rashodi.

Nadalje, preporučuje unutarnjim aktima urediti način raspolaganja imovinom i preuzimanja obveza u ime i za račun Stranke te na jasan i nedvojben način urediti poslovanje svih organizacijskih oblika, odnosno utvrditi odgovornosti i obveze za korištenje podračuna te kolanje, odobrenje i ovjere knjigovodstvenih isprava i druge dokumentacije na temelju koje se poslovni događaji evidentiraju u poslovnim knjigama, odnosno ostvaruju rashodi.

Državni ured za reviziju nalaže provođenje nadzora zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja u skladu s odredbama Statuta. U svrhu potpune i transparentne objave javnih podataka, preporučuje uz objavljene unutarnje akte i druge dokumente objaviti i datum donošenja akta, odnosno dokumenta.

2. Planiranje

- 2.1. Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke u prosincu 2020., a izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2021.

Financijski plan za 2021. sadrži plan prihoda i rashoda te obrazloženje, a ne sadrži plan zaduživanja i otplata. Obrazloženje sadrži kratki opis planiranih glavnih aktivnosti, a ne sadrži rashode prema pojedinoj aktivnosti odnosno poveznice s Godišnjim programom rada. Nadalje, obrazloženje Financijskog plana za 2021. ne sadrži obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Izmjene i dopune Financijskog plana iz prosinca 2021. ne sadrže plan zaduživanja i otplata (iako je Stranka u 2021. u više navrata pozajmljivala novčana sredstva od fizičkih i pravne osobe) ni obrazloženje Financijskog plana.

Godišnji program rada za 2021. sadrži programsku platformu i ciljeve te planirane aktivnosti. Uz planirane aktivnosti ne sadrži planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvorima financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom. Odredbama članka 5., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12., stavka 1. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Nadalje, prema odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, obrazloženje financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti financijski plan te izmjene financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Nadalje, preporučuje u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava i stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Poslovne knjige

Stranka je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu, knjige ulaznih i izlaznih računa, knjigu blagajne te evidenciju službenih putovanja. Nije ustrojila knjige dugotrajne i kratkotrajne imovine te knjigu financijske imovine i obveza, a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s navedenom imovinom i obvezama.

Prema odredbi članka 12., stavka 1. i članka 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vodi neprofitna organizacija jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi sljedeće pomoćne knjige: knjigu dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana), knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti, knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo), primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama), knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge) te evidenciju službenih putovanja i korištenja službenih vozila. Također, vodi i posebne pomoćne evidencije: evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa te ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama. Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Knjiga ulaznih računa ne sadrži osobni identifikacijski broj i sjedište dobavljača, a od ukupno 1 079 evidentiranih ulaznih računa, za 158 evidentiranih računa u Knjizi ulaznih računa nije naveden ukupni iznos računa s porezom na dodanu vrijednost, dok je 14 ulaznih računa u Knjizi ulaznih računa evidentirano (upisano) tri puta, svaki put pod različitim rednim brojem, što znatno utječe na praćenje poslovnih događaja u poslovnim knjigama. Ostvareni rashodi po 14 navedenih računa u ukupnom iznosu od 91.179,00 kn u glavnoj knjizi su evidentirani pa stornirani u okviru rashoda za izbornu promidžbu.

Prema odredbama članka 15. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se poslovne knjige vode na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja. Odredbama članka 54. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da Knjiga ulaznih računa sadrži najmanje sljedeće podatke: redni broj, podatke o primljenom računu: broj i datum, podatke o dobavljaču: naziv, sjedište i OIB te ukupni iznos računa (s porezom na dodanu vrijednost).

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti sve poslovne knjige s propisanim podacima na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Prema pregledu kandidacijskih lista i posebnih računa za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji je Stranka sastavila tijekom obavljanja revizije, sudjelovala je u 203 kandidacijske liste za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (od čega u 147 kandidacijskih lista samostalno i 56 s političkim strankama – koalicijskim partnerima), a otvorila je 201 poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe. Stranka nema podatke o zaključenim koalicijskim sporazumima (između ostalog, datum zaključivanja sporazuma, ugovoreni uvjeti financiranja, nositelj liste), a tijekom obavljanja revizije od ukupno 56 koalicijskih sporazuma, pribavljena su samo tri sporazuma (u kojima Stranka s političkim strankama – koalicijskim partnerima nije utvrdila omjere i uvjete financiranja izborne promidžbe). S obzirom na to da Stranka nema 53 koalicijska sporazuma koja je zaključila s političkim strankama – koalicijskim partnerima (niti je sastavila obračune s koalicijskim partnerima), nema ni podatke o uvjetima koje su koalicijski partneri utvrdili za financiranja provedbe izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, što izravno utječe na evidentiranje, odnosno iskazivanje prihoda i rashoda u vezi s provedbom izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

Za potrebe nadzora i praćenja poslovanja te kako bi osigurala računovodstvo temeljeno na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, Stranka može voditi i ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama na način kako je to propisano odredbama članaka 7. i 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Prema odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, kada dvije ili više političkih stranaka predlože zajedničku listu, poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe dužna je otvoriti jedna od političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja Državnom izbornom povjerenstvu. Nositelj koalicijskog sporazuma uplate koalicijskih partnera treba evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za provedbu lokalnih izbora, a ukupne rashode izborne promidžbe po okončanju izbora i obračunu troškova, treba umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u poslovnim knjigama iskazati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe.

Državni ured za reviziju preporučuje pri zaključivanju koalicijskih sporazuma utvrditi uvjete i načine financiranja izborne promidžbe te ustrojiti pomoćnu evidenciju zaključenih koalicijskih sporazuma s podacima o načinu financiranja zajedničkih troškova izborne promidžbe kako bi u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima mogla evidentirati, odnosno iskazati prihode i rashode u vezi s provedbom izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama obavljeno je na temelju knjigovodstvenih isprava, odnosno dokumenata o poslovnim promjenama koji najvećim dijelom nisu kontrolirani ni ovjereni ili iz kojih se ne može nedvojbeno potvrditi da su prethodno kontrolirani i ovjereni. Dio knjigovodstvene dokumentacije na temelju koje su ostvareni rashodi nakon listopada 2021. sadrži potpis glavnog tajnika.

Također, dio knjigovodstvenih isprava u vezi s provođenjem izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Sabora Stranke sadrže oznaku aktivnosti, a druge knjigovodstvene isprave na temelju kojih su ostvareni rashodi ne sadrže podatke o poslovnom događaju povodom kojeg je knjigovodstvena isprava sastavljena niti sadrže nazive aktivnosti i programa u svrhu koje su rashodi ostvareni. Stranka u poslovnim knjigama nije osigurala mogućnost dosljednog praćenja ostvarenih rashoda prema aktivnostima i programima Stranke (označavanje, šifriranje). Stoga su u poslovnim knjigama rashodi za aktivnost izborne promidžbe za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirani u iznosu od 1.948.387,00 kn, a uvidom u račune utvrđeno je da se na izbornu promidžbu za provedbu izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosi 2.465.013,00 kn, odnosno 516.626,00 kn ili 26,5 % više.

U okviru rashoda za promidžbu i informiranje ostvareni su rashodi za usluge oglašavanja i emitiranja promidžbenih poruka i emisija u iznosu od 1.362.199,00 kn. Značajan dio računa ne sadrži podatke i/ili priloge iz kojih bi se moglo potvrditi kada su i jesu li promidžbene poruke emitirane, odnosno kada su i jesu li obavljene usluge oglašavanja i emitiranja promidžbenih poruka i emisija. Također, ostvarene su promidžbene usluge u iznosu od 36.375,00 kn na temelju računa koji ne sadrže opis izvršene usluge.

U okviru redovne djelatnosti, rashodi za analize medijskih objava, pripreme medijskih nastupa i upravljanje komunikacijama u iznosu od 128.000,00 kn ostvareni su na temelju računa bez priloženih izvješća, specifikacija i potvrda o izvršenju usluga.

Nadalje, Stranka je za najam automobila (za što su ostvareni rashodi u iznosu od 182.769,00 kn) vodila pomoćnu evidenciju s podacima o vozilu (marka, registarska oznaka, početno i završno stanje kilometraže), razdoblju na koje je vozilo unajmljeno te osobi koja je vozila unajmljeno vozilo. Pomoćna evidencija ne sadrži podatke o svrsi korištenja vozila i povezanim troškovima goriva na temelju kojih bi se korištenje vozila i ostvareni rashodi za gorivo mogli povezati s ciljevima i aktivnostima Stranke.

Također, isplate sredstava u iznosu od 65.950,00 kn ne mogu se povezati s ciljevima i aktivnostima planiranim godišnjim programom i financijskim planom Stranke. Odnose se na podizanje gotovine s podračuna organizacijskih jedinica u iznosu od 50.000,00 kn (uz isplate s bankomata nisu priložene knjigovodstvene isprave iz kojih bi bila vidljiva namjena i svrha trošenja novčanih sredstava te nisu evidentirane ni iskazane u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima), plaćenu školarinu na visokom učilištu za člana koji nije zaposlenik Stranke u iznosu od 13.700,00 kn (od čega je 11.200,00 kn evidentirano, odnosno iskazano u okviru rashoda za ostale usluge, a 2.500,00 nije evidentirano ni iskazano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima) te nabavu konfekcijske odjeće u iznosu od 2.250,00 kn, što je u poslovnim knjigama evidentirano i u financijskim izvještajima iskazano u okviru rashoda za uredski materijal.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, političke stranke mogu ostvarena financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom. Stoga je potrebno bilješkom na računu ili na drugi način naznačiti podatke iz kojih će se ostvareni rashodi nedvojbeno povezati s planiranim aktivnostima, odnosno s ostvarenjem ciljeva, a uz račune na temelju kojih su ostvareni rashodi pribaviti terminske planove izvršenja te potvrde i/ili zapisnike o primitku robe, radova i usluga. Odredbom članka 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija dužna prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave te voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva. Nadalje, odredbama članka 17. navedenog Zakona, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a uredna je kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže bilješkom na računu ili na drugi način (prilozi, šifre, podaci u pomoćnim evidencijama) naznačiti podatke iz kojih će se ostvareni rashodi nedvojbeno povezati s planiranim aktivnostima, odnosno s ostvarenjem ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom, a uz knjigovodstvene isprave (račune) na temelju kojih su ostvareni rashodi pribaviti terminske planove izvršenja te potvrde i/ili zapisnike o primitku usluge i roba u svrhu ostvarenja rashoda u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Uvidom u promet podračuna organizacijske jedinice Splitsko-dalmatinske županije utvrđeno je da je Stranka od fizičke osobe u ožujku 2021. primila pozajmicu u iznosu od 40.000,00 kn, koja je vraćena u kolovozu 2021. Za primljenu pozajmicu Stranka nema ugovor te nisu obračunane i naplaćene kamate. U poslovnim knjigama Stranke poslovni događaj nije evidentiran (povećanje i smanjenje novčanih sredstava te obveza za zajmove i kamate). Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke, između ostalog, o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati poslovne događaje u vezi s pozajmljivanjem sredstava (povećanje, odnosno smanjenje novčanih sredstava, obveze za primljene pozajmice i kamate) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi u ukupnom iznosu od 6.003.800,00 kn (prihodi od dobrovoljnih priloga/donacija u iznosu od 5.984.703,00 kn i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 19.097,00 kn) i rashodi u ukupnom iznosu od 414.494,00 kn (materijalni rashodi u iznosu od 344.741,00 kn, rashodi za zaposlene u iznosu od 53.516,00 kn, rashodi za donacije/pomoći u iznosu od 15.120,00 kn te drugi rashodi u iznosu od 1.117,00 kn) nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Tako su u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani prihodi ostvareni iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 4.504.191,00 kn i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.369.521,00 kn (redovito godišnje financiranje Stranke 1.142.087,00 kn te naknada troškova izborne promidžbe za izbor članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora Grada Zagreba 227.434,00 kn) koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru prihoda po posebnim propisima. Prema odredbama članka 32. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, prihodi po posebnim propisima iz proračuna jesu prihodi koje neprofitna organizacija ostvaruje u skladu sa zakonima i drugim propisima iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Također, u okviru spomenutih prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) u poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani i povrati neutrošenih sredstava za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata koje je Stranka predložila za općinske načelnike, gradonačelnike i župane (prijenosi/uplate sredstava pri zatvaranju posebnih računa za financiranje izborne promidžbe na središnji račun Stranke) u iznosu od 110.611,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru prihoda od ostalih povezanih neprofitnih organizacija te članarine u iznosu od 380,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru prihoda od članarina i članskih doprinosa. Prema odredbama članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, sredstva koja kandidat uplati političkoj stranci nakon izborne promidžbe smatraju se prihodima od povezanih neprofitnih organizacija.

Osim toga, članarine prikupljene za 2021. u iznosu od 19.097,00 kn su u poslovnim knjigama evidentirane i financijskim izvještajima iskazane u okviru prihoda budućeg razdoblja. Prema odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, članarine su neregularni prihodi i priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Prema odredbi članka 31. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, skupina računa prihodi od članarina i članskih doprinosa, obuhvaća prihode koji se ostvaruju od obveznih kontinuiranih uplata članova neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima materijalni rashodi u iznosu od 344.741,00 kn nisu evidentirani ni iskazani na propisanim računima računskog plana. Tako su u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja evidentirani i iskazani troškovi promidžbe kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župane u ukupnom iznosu od 127.346,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda za donacije (pomoći) te rashodi za sadnice i sadnju stabala u iznosu od 4.912,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru drugih rashoda. U okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode evidentirani su i iskazani rashodi za gorivo u iznosu od 25.251,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za energiju; upravne pristojbe i nabavu cvjetnih aranžmana u iznosu od 12.970,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru drugih nespomenutih materijalnih rashoda; nabavu bojlera, magnetne ploče, sefa, zvučnika, stalka/stativa za kameru u ukupnom iznosu od 3.799,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za sitni inventar; prehrambene usluge i pića u iznosu od 3.037,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda reprezentacije te rashodi za smještaj i gorivo u iznosu od 1.760,00 kn koje je trebalo evidentirati te iskazati u okviru naknada troškova službenih putovanja. U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge evidentirane su i iskazane zaštitarske usluge u iznosu od 53.870,00 kn te javnobilježničke usluge u iznosu od 650,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za ostale usluge. U okviru naknada troškova zaposlenima (rashodi za službena putovanja) evidentirana su i iskazana službena putovanja člana Stranke koji nije zaposlenik u Stranci u iznosu od 36.520,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru naknada osobama izvan radnog odnosa. U okviru rashoda za sitni inventar evidentirani su i iskazani rashodi u iznosu od 27.070,00 kn za nabavu prijenosnih računala koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru imovine (postrojenja i oprema, odnosno računala i računalna oprema).

U okviru rashoda za reprezentaciju evidentirana je i iskazana donacija nogometnih dresova nogometnom klubu u iznosu od 13.925,00 kn koju je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za donacije (pomoći) te troškovi službenog puta u iznosu od 500,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru naknada osobama izvan radnog odnosa. U okviru rashoda za ostale usluge evidentirane su i iskazane usluge najma fotokopirnog aparata u iznosu od 5.316,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za zakupnine i najamnine te nabava tonera u iznosu od 2.250,00 kn koju je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode. U okviru rashoda za zakupnine i najamnine evidentirani su i iskazani troškovi režija u iznosu od 5.869,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za energiju te grafičke usluge u iznosu od 1.434,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za ostale usluge. U okviru rashoda za materijal i sirovine evidentirana je i iskazana nabava goriva u iznosu od 7.221,00 kn koju je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda za energiju. U okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja evidentirani su i iskazani rashodi za potrošni materijal (LED cijev, izolacijska traka, toaletne daske, stezaljke) u iznosu od 4.557,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za materijal i sirovine. U okviru računalnih usluga evidentirana je i iskazana nabava tonera u iznosu od 3.450,00 kn koju je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za uredski materijal i ostale materijalne rashode. U okviru rashoda za komunalne usluge evidentiran je i iskazan zakup poslovnog prostora u iznosu od 3.034,00 kn koji je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za zakupnine i najamnine.

Također, u okviru rashoda za zaposlene evidentirani su, odnosno iskazani rashodi po ugovorima o djelu u iznosu od 53.516,00 kn koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge.

U okviru rashoda za donacije (pomoći) evidentirani su i iskazani rashodi za popravke u poslovnom prostoru u iznosu od 8.180,00 kn, nabavu vijenaca i svijeća u iznosu od 3.540,00 kn te nabavu i izradu promidžbenih materijala u iznosu od 3.400,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru materijalnih rashoda.

U okviru drugih rashoda evidentirani su, odnosno iskazani rashodi za vijence i svijeće u iznosu od 1.117,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru drugih nespomenutih materijalnih rashoda.

Prema odredbi članka 9., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno godišnje financiranje Stranke, naknade troškova izborne promidžbe, povrate neutrošenih sredstava za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata na središnji račun Stranke, prihode od članarina i članskih doprinosa te rashode u okviru materijalnih rashoda, rashode za zaposlene, donacije i druge rashode prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U poslovnim knjigama prihodi su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani u iznosu od 6.121.931,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 6.491.581,00 kn, odnosno 369.650,00 kn ili 6,0 % više. Naime, Stranka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirala ni iskazala prihode od naknade troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 243.944,00 kn te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 128.268,00 kn. Istodobno je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima više evidentirala i iskazala prihode od članarina i članskih doprinosa za 2.562,00 kn. S obzirom na to da Stranka ne raspolaže podacima o iznosu sredstava koja je ostvarila ili trebala ostvariti od naknade troškova izborne promidžbe te ih u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati, navedeni iznos naknade troškova izborne promidžbe utvrđen je revizijom na temelju uplata na 16 posebnih računa otvorenih za financiranje troškova izborne promidžbe

Prihodi od članarina i članskih doprinosa evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 81.489,00 kn. U 2020. prikupljene su članarine u iznosu od 28.867,00 kn, a u 2021. u iznosu od 50.060,00 kn, odnosno ukupno 78.927,00 kn, što je 2.562,00 kn manje od evidentiranih prihoda od članarina i članskih doprinosa u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima. Stranka za 2020. nije donijela unutarnji akt o plaćanju članarine te je u Evidenciji o primitku članarina i članskih doprinosa članarine uplaćene u 2020. priznala za podmirenje obveze za članarine za 2021. S obzirom na to da se sve uplaćene članarine odnose na 2021., Stranka je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima trebala evidentirati, odnosno iskazati prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 78.927,00 kn.

Nadalje, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashodi su evidentirani te iskazani u iznosu od 6.807.227,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 7.292.144,00 kn, odnosno 484.917,00 kn ili 7,1 % više. Naime, Stranka u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirala ni iskazala sredstva koja je s podračuna organizacijskih jedinica uplatila na posebne račune kandidata na izborima za općinske načelnike, gradonačelnike i župane koje je predložila u iznosu od 205.334,00 kn, druge rashode financirane putem podračuna organizacijskih jedinica (naknade platnog prometa, reprezentacija, usluge studentskog centra, putni troškovi, promidžbene, grafičke i druge usluge) u iznosu od 158.138,00 kn, dio ostvarenih rashoda po plaćenim predujmovima u iznosu od 86.419,00 kn (oglašavanje na društvenim mrežama i u tiskanim novinama, uredski materijal, gorivo, reprezentacija, troškovi režija, obrok školarine za člana Stranke), rashode ostvarene po podignutoj gotovini s bankomata podračuna županijskih organizacijskih jedinica u iznosu od 50.000,00 kn, rashode za ugovore o djelu i autorske honorare u iznosu od 44.356,00 kn, naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 31.591,00 kn, božićnice i nagradu za zaposlenika u iznosu od 13.800,00 kn te plaćene bankarske naknade po podračunu za članarine u iznosu od 2.349,00 kn. Istodobno su više evidentirani, odnosno iskazani rashodi u iznosu od 107.070,00 kn, od čega se 80.000,00 kn odnosi na rashode za uređenje poslovnih prostora Stranke ostvarene prethodne godine (2020.), a 27.070,00 kn na rashode za nabavu dugotrajne imovine (prijenosna računala) nabavljena u 2021.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima pogrešno su evidentirani te iskazani podaci o ostvarenom manjku/višku. Manjak prihoda za 2021. evidentiran je, odnosno iskazan u iznosu od 685.296,00 kn, a s obzirom na to da nije evidentiran ni iskazan preneseni višak prihoda iz prethodne godine (770.803,00 kn), u jednakom je iznosu u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju, a trebalo ga je evidentirati i iskazati u iznosu od 85.507,00 kn.

Stanje novčanih sredstava evidentiranih, odnosno iskazanih u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem godine u iznosu od 1.927.077,00 kn ne odgovara stvarnom stanju na računima i u blagajni, odnosno iskazana su 872.419,00 kn ili 45,3 % više od stvarnog stanja. Više je evidentirano, odnosno iskazano stanje na prijelaznom žiroračunu u iznosu od 858.616,00 kn i blagajne u iznosu od 13.803,00 kn. Također, u poslovnim knjigama na podračunima organizacijskih jedinica iskazano je negativno stanje u iznosu od 6.463,00 kn, a prema izvodima poslovnih banaka stanje na spomenutim podračunima iznosi 43.094,00 kn.

Također, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirani su i iskazani depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 274.517,00 kn, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u iznosu od 188.098,00 kn, odnosno 86.419,00 kn ili 31,5 % manje. Više su iskazana potraživanja za predujmove za koje je Stranka u 2021. zaprimila račune (oglašavanje u tiskanim novinama u iznosu od 30.260,00 kn, zakup javnih površina za postavljanje plakata u iznosu od 17.411,00 kn, oglašavanje na društvenim mrežama u iznosu od 15.060,00 kn, nabava uredskog materijala i namještaja u iznosu od 10.449,00 kn, goriva u iznosu od 5.675,00 kn, potrošne robe u iznosu od 3.099,00 kn, troškovi školarine u iznosu od 2.500,00 kn i režijski troškovi u iznosu od 1.965,00 kn).

Nadalje, podaci evidentirani u poslovnim knjigama nisu istovjetni podacima iskazanim u financijskim izvještajima Stranke za 2021. U financijskim izvještajima iskazani su ostali rashodi u iznosu od 23.135,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirani su u iznosu od 18.807,00 kn, što je 4.328,00 kn više.

Također, u financijskim izvještajima rashodi amortizacije iskazani su u iznosu od 24.493,00 kn, a u poslovnim knjigama nisu evidentirani. Stranka nema dokumentaciju o provedenom obračunu amortizacije na temelju koje je iskazala rashode u financijskim izvještajima. Nefinancijska imovina iskazana je koncem 2021. u iznosu od 150.019,00 kn, a odnosi se na proizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu od 142.352,00 kn (uredska oprema i namještaj 110.389,00 kn, uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene 45.206,00 kn, komunikacijska oprema 11.250,00 kn te ispravak vrijednosti 24.493,00 kn) i licence u iznosu od 7.667,00 kn. Za navedenu proizvedenu dugotrajnu nefinancijsku imovinu koja je u uporabi nije obračunana amortizacija prema propisanim stopama. Prema odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, rashodi amortizacije obuhvaćaju trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije. Amortizacija se počinje obračunavati od prvog idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina predana na uporabu prema popisu stopa amortizacije dugotrajne imovine, koji je sastavni dio navedenog Pravilnika.

Iz navedenog je vidljivo da poslovne knjige i financijski izvještaji Stranke za 2021. ne pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke.

Prema odredbama članaka 7. i 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitnih organizacija temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Informacija u financijskom izvještaju je pouzdana kad u njoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja. Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj neprofitne organizacije. Neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva. Prema odredbama članka 28. Zakona, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati sve prihode i rashode, stvarno stanje viška/manjka raspoloživog u sljedećem razdoblju, novčana sredstva i potraživanja te uskladiti podatke evidentirane u poslovnim knjigama s podacima iskazanim u financijskim izvještajima i sa stvarnim stanjem u skladu s načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija propisanih odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, nalaže obračunavati amortizaciju u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Blagajničko poslovanje

Stranka je vodila blagajničko poslovanje putem glavne blagajne. Prema podacima iz glavne knjige u 2021. s poslovnog računa Stranke u blagajnu je uplaćeno 137.973,00 kn, isplaćeno je 124.189,00 kn te stanje koncem godine iznosi 13.784,00 kn. Uplate i isplate u 2021. evidentirane su u poslovnim knjigama jednom temeljnicom na temelju jednog blagajničkog izvještaja na kojem nije navedeno razdoblje na koje se odnosi. Blagajnički izvještaj nije ovjeren niti se može utvrditi tko ga je sastavio i proveo kontrolu uplata i isplata novčanih sredstava.

U blagajnu je uplaćena gotovina sa žiroračuna, a uplatnice s pripadajućom knjigovodstvenom dokumentacijom nisu odložene u knjigu blagajne. Isplatnice slijede numerički i kronološki niz, a isplate se odnose na naknadu troškova službenih putovanja, nabavu goriva, troškove najma, reprezentaciju i druge materijalne troškove. Uz isplatnice su priloženi računi i druga dokumentacija na temelju koje su ostvareni rashodi. Dio blagajničkih isplatnica potpisala je ista osoba kao isplatitelj, likvidator i primatelj novčanih sredstava.

U 2021. nisu bile utvrđene odgovornosti i procedure za poslovanje gotovim novcem. Stranka je u veljači 2022. donijela Proceduru blagajničkog poslovanja (koja, između ostalog, utvrđuje poslovne knjige i dokumentaciju u blagajničkom poslovanju, evidenciju i kontrolu blagajničkog poslovanja, rukovanje gotovinskim sredstvima, blagajnički maksimum) i imenovala blagajnika.

Prema odredbama članaka 14. i 15. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva, između ostalog, obvezno vodi pomoćnu knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge).

Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Poslovne knjige vode se na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže uredno voditi knjigu (dnevnik) blagajne u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Popis imovine i obveza

U prosincu 2021. donesena je Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza te je za obavljanje popisa imenovano tročlano povjerenstvo. Odlukom je utvrđen datum popisa te rokovi obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s popisnim listama. Popisnim listama obuhvaćena je dugotrajna nematerijalna imovina, dok obveze u iznosu od 2.276.305,00 kn, potraživanja u iznosu od 274.517,00 kn i sitni inventar u iznosu od 205.193,00 kn nisu popisani te nije usklađeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. Također, Stranka koncem godine s dužnicima i dobavljačima nije uskladila podatke o potraživanjima i obvezama (izvodi otvorenih stavaka). Stanje novčanih sredstava u poslovnim knjigama i prema popisnim listama ne odgovara stvarnom stanju novčanih sredstava na računima (evidentirana su i popisana 872.419,00 kn više od stvarnog stanja na računima). Prema zapisniku povjerenstva iz siječnja 2022., viškovi i manjkovi nisu utvrđeni, a obveze prema dobavljačima nisu popisane jer Stranka ne vodi analitičke evidencije. Na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista zakonski predstavnik nije donio odluku o prihvaćanju izvještaja, odnosno o daljnjem postupanju po podnesenom izvještaju povjerenstva za popis imovine i obveza.

U skladu s odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Stranka je dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu neprofitne organizacije. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku. Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže popisati svu imovinu i obveze, uskladiti knjigovodstveno stanje imovine i obveza sa stvarnim stanjem te na temelju izvještaja povjerenstva i priloženih popisnih lista donijeti odluku o postupanju s imovinom i obvezama u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Stranka je za 2021. sastavila propisane financijske izvještaje (Izveštaj o prihodima i rashodima, Bilancu, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izveštaj o prihodima i rashodima).

Bilješke uz financijske izvještaje za 2021. ne sadrže pojedine propisane podatke, a dio iskazanih podataka u financijskim izvještajima ne odgovara stvarnom stanju.

Bilješke uz Bilancu ne sadrže dopunu podataka: skupine računa Postrojenja i oprema u dijelu koji se odnosi na uredsku opremu i namještaj te uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene; skupine računa Novac u banci u dijelu koji se odnosi na stanje prijelaznog računa; skupine računa Obveze za plaće i skupine računa Odgođeno priznavanje prihoda te ne sadrže pregled stanja i rokova dospijeća zajmova (iako se Stranka u više navrata zaduživala), a sadrže obrazloženje za naknade troškovima zaposlenima za koje je u Bilanci navedeno stanje 0,00 kn.

Nadalje, u Bilješkama uz Izveštaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (između ostalog, prihodi po posebnim propisima nisu ostvareni, a prethodne godine bili su ostvareni u iznosu od 4.040.929,00 kn; prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu od 6.059.903,00 kn, a prethodne godine bili su ostvareni u iznosu od 657.755,00 kn ili 821,3 % manje; rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu od 686.466,00 kn, a prethodne godine bili su ostvareni u iznosu od 199.365,00 kn ili 244,3 % manje; zakupnine i najamnine su ostvarene u iznosu od 1.043.935,00 kn, a prethodne godine bile su ostvarene u iznosu od 203.673,00 kn ili 412,6 % manje).

Također, u dodatnim podacima uz Izveštaj o prihodima i rashodima za 2021. iskazano je da Stranka na osnovi sati rada i kraju izvještajnog razdoblja nema zaposlene osobe, a koncem 2021. imala je šest zaposlenika.

Odredbama članka 7. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se računovodstvo neprofitnih organizacija temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje; mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Obvezne Bilješke uz Bilancu su pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina i pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najmova (*leasing*). U Bilješkama uz Izveštaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivati potpune i točne podatke u financijskim izvještajima te sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izveštaj o prihodima i rashodima) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

5. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

- 5.1. Stranka je u 2021. ostvarila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 203.468,00 kn, od čega je u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala dobrovoljne priloge (donacije) u iznosu od 75.200,00 kn. Prema podacima iz izvješća o primljenim donacijama (obraci IZ-D-IP), Stranka je u 2021. ostvarila i dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 128.268,00 kn (od osam pravnih osoba u iznosu od 73.600,00 kn i 29 fizičkih osoba u iznosu od 54.668,00 kn), koji su uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja, ali nisu evidentirani u poslovnim knjigama te iskazani u financijskim izvještajima Stranke.

Dobrovoljni prilogi (donacije) u iznosu od 75.200,00 kn primljeni su u novcu od 66 fizičkih osoba u iznosu od 70.200,00 kn i jedne pravne osobe u iznosu od 5.000,00 kn. Dio navedenih dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 16.718,00 kn primljenih u novcu od 17 fizičkih osoba (evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima) nije iskazan u izvješćima o primljenim donacijama (za financiranje redovitih političkih aktivnosti i za financiranje izborne promidžbe), odnosno unesen u informacijski sustav za nadzor financiranja te nije objavljen na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Iz navedenog proizlazi da je u izvješćima o primljenim donacijama trebalo iskazati dobrovoljne priloge (donacije) 16.718,00 kn više, a u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke trebalo je evidentirati odnosno iskazati dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe 128.268,00 kn više.

S obzirom na to da Stranka Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) za primljene dobrovoljne priloge (donacije) u 2021. nije dostavila potvrde o primljenim donacijama i da je dostavila samo četiri izjave uplatitelja donacija da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili zaposlenicima, nije moguće utvrditi je li Stranka izdavala potvrde o primljenim donacijama, odnosno prikupila izjave uplatitelja donacija da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza. Stranka je, u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, vodila evidenciju primljenih donacija za redovnu političku aktivnost (obrazac EV-D-RPA), dok evidenciju primljenih donacija za financiranje izborne promidžbe (obrazac EV-D-IP) nije vodila.

Prema odredbama članaka 20. i 28. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, političke stranke dužne su voditi evidenciju o primitku donacija za financiranje redovite godišnje političke aktivnosti i evidenciju o primitku donacija za financiranje izborne promidžbe te izdavati potvrde o primitku donacija. Odredbama članaka 52. i 58. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da su političke stranke uz godišnji financijski izvještaj, kao njegov sastavni dio, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja dužne priložiti izvješće o donacijama primljenima tijekom godine sa specificiranim podacima o fizičkim i pravnim osobama koje su dale donacije (osobno ime odnosno naziv i adresa te osobni identifikacijski broj), datumu uplate donacije odnosno davanja proizvoda ili pružanja usluga bez naplate, o uplaćenom iznosu donacije odnosno o tržišnoj vrijednosti darovanog proizvoda ili usluge naznačenoj na potvrdi te o vrsti svake pojedine donacije, a uz financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe, dužne su priložiti izvješće o primljenim donacijama i troškovima izborne promidžbe.

Način vođenja evidencija, izdavanja potvrda, obrasci te način unosa propisanih izvješća utvrđeni su odredbama članaka 3., 4., 8. i 11. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidencije i izdavati potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), a u izvješćima o primljenim donacijama iskazati sve primljene dobrovoljne priloge (donacije) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Tijekom 2021. Stranka je primila osam dobrovoljnih priloga (donacija) čija je pojedinačna vrijednost veća od 5.000,00 kn. Za četiri dobrovoljna priloga (donacije) primljena od dvije fizičke osobe (u ukupnom iznosu od 20.000,00 kn za financiranje redovnih političkih aktivnosti) i dvije pravne osobe (u ukupnom iznosu od 50.000,00 kn za financiranje izborne promidžbe) zaključeni su ugovori i prikupljene izjave uplatitelja navedenih donacija da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili zaposlenicima. Za preostala četiri dobrovoljna priloga (donacije) primljena od tri fizičke osobe u ukupnom iznosu od 30.000,00 kn i jedne pravne osobe u iznosu od 18.838,00 kn, čija je pojedinačna vrijednost veća od 5.000,00 kn, nisu zaključeni ugovori te navedeni dobrovoljni prilozi (donacije) nisu prijavljeni Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, a iznos navedenog dobrovoljnog priloga (donacije) nije uplaćen u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate.

Prema odredbama članka 18. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, između ostalog, za donacije veće od 5.000,00 kn davatelj i primatelj donacije dužni su zaključiti ugovor. Donacije čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn, za koje nije zaključen ugovor, politička stranka dužna je prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te iznos vrijednosti takve donacije uplatiti u korist državnog proračuna, najkasnije u roku od 15 dana od dana primljene uplate. Fizičke i pravne osobe koje daju donacije dužne su primatelju donacije dostaviti izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili zaposlenicima.

Državni ured za reviziju nalaže zaključiti ugovore za primljene dobrovoljne priloge (donacije) čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Također, dobrovoljne priloge (donacije) čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn, a za koje nije zaključen ugovor, nalaže prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te iznos vrijednosti takve donacije uplatiti u korist državnog proračuna u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.

6. Rashodi

6.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 6.807.227,00 kn, a vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi u iznosu od 5.511.057,00 kn ili 81,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Nepravilnosti i propusti utvrđeni su u okviru rashoda za službena putovanja.

– Rashodi za službena putovanja

Rashodi za službena putovanja zaposlenika Stranke i vanjskih suradnika ostvareni su u iznosu od 254.084,00 kn. Stranka je u 2021. vodila tri evidencije službenih putovanja (dvije u elektroničkom obliku i jednu ručno u Knjizi evidencije službenih putovanja). Prema navedenim evidencijama, ispostavljen je 161 putni nalog, a sredstva za službena putovanja isplaćena su na temelju 183 ispostavljena putna naloga, odnosno 22 putna naloga nisu evidentirana u evidencijama službenih putovanja Stranke. Svi putni nalozi sadrže datum izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto i svrhu putovanja te podatke o prijevoznom sredstvu. Od ukupno 183 ispostavljena putna naloga, 160 putnih naloga ne sadrži brojčanu oznaku putnog naloga, a 20 putnih naloga ispostavljeno je nakon datuma polaska na put. Na 15 putnih naloga nije navedeno početno i završno stanje brojila, 31 putni nalog nema obračun troškova, 70 putnih naloga nije potpisala ovlaštena osoba, deset putnih naloga nema potpis podnositelja putnog naloga, 100 putnih naloga nema potpis odgovorne osobe nakon obračuna putnog naloga, 180 nema potpis likvidatora ili blagajnika, a uz 17 putnih naloga nije priloženo izvješće sa službenog puta. Po obračunu tri putna naloga u iznosu od 6.800,00 kn isplaćena je dnevnicu članu koji nije zaposlenik Stranke, za tri isplate u vezi sa službenim putovanjima u iznosu od 2.705,00 kn Stranka nema vjerodostojnu dokumentaciju na temelju koje je spomenuta isplata izvršena, a po jednom putnom nalogu troškovi službenog putovanja u iznosu od 1.200,00 kn isplaćeni su osobi koja nije nositelj troškova i ne može se povezati s ostvarenim službenim putovanjem.

Stranka nije donijela unutarnji akt kojim bi utvrdila način i postupak ispostavljanja putnih naloga, odobravanja službenih putovanja, izvješćivanje te obračun i isplate naknada službenih putovanja.

Prema odredbi članka 8., stavka 2. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja, i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrhu putovanja, vrijeme kretanja, trajanja i povratka s puta, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, parkiranje, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirjenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati naknade za službena putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrže sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak. Preporučuje donijeti unutarnji akt kojim bi se utvrdio način i postupak ispostavljanja putnih naloga, odobravanja službenih putovanja, izvješćivanje te obračun i isplate naknada službenih putovanja.

7. Zaduživanje

- 7.1. Stranka je u 2020. i 2021. u više navrata pozajmljivala novčana sredstva od fizičkih i pravne osobe te obveze za kredite i zajmove koncem godine iznose 1.380.000,00 kn.

Stranka je u lipnju 2020. s dvije fizičke osobe zaključila dva ugovora o zajmu kojima se zadužila u iznosu od 1.000.000,00 kn i u iznosu od 800.000,00 kn, na rok od šest mjeseci uz kamatnu stopu u iznosu od 3,0 % godišnje te zakonsku zateznu kamatu ako Stranka zajmove ne otplati do 3., odnosno 16. prosinca 2020. Prije isteka roka povrata (1. prosinca 2020.) zaključena su dva dodatka ugovorima kojima su rokovi povrata zajmova produljeni do 3., odnosno 16. prosinca 2021. Za primljene zajmove Stranka nije obračunala ugovorne kamate. Zajam u iznosu od 1.000.000,00 kn vraćen je fizičkoj osobi prije isteka ugovorenog roka (srpanj 2021.), a za zajam u iznosu od 800.000,00 kn u listopadu 2021. zaključen je dodatak ugovoru kojim je rok povrata produžen do 15. prosinca 2022. te se fizička osoba odrekla dospelje neplaćene i buduće ugovorne kamate na temelju čega Stranka nema obvezu plaćanja kamate za zajam.

U srpnju 2020. Stranka je s istom fizičkom osobom zaključila dva ugovora kojima se zadužila u iznosima od 30.000,00 kn i od 50.000,00 kn na rok od šest mjeseci uz kamatnu stopu od 3,0 % godišnje te zakonsku zateznu kamatu ako Stranka zajam ne otplati do 4., odnosno 6. siječnja 2021. Za primljene zajmove Stranka nije obračunala ugovorne kamate. Pozajmljena sredstva do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) nisu vraćena.

U travnju 2021. Stranka je pozajmila sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kn od pravne osobe u privatnom vlasništvu na rok od 12 mjeseci i kamatu od 3,88 % te pod istim uvjetima, u svibnju 2021. u iznosu od 500.000,00 kn. Stranka je u prosincu 2021. vratila sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kn, a u veljači 2022. u iznosu od 500.000,00 kn. Na pozajmljena sredstva u 2021. obračunane su i plaćene kamate u iznosu od 35.186,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti radi vraćanja pozajmica u ugovorenim rokovima te obračunavati i plaćati kamate u skladu sa zaključenim ugovorima.

Stranka prihvaća mišljenje Državnog ureda za reviziju, odnosno činjenice utvrđene revizijom. U vezi s činjenicama koje su utvrđene Nalazom, ističe kako je u razdoblju obuhvaćenom revizijom Stranku vodilo drugo rukovodstvo te se nije činilo dovoljno za ispunjavanje preporuka. Također, za vođenje poslovnih knjiga bilo je angažirano drugo trgovačko društvo, što je znatno utjecalo na rezultat revizije.

Obrazlaže da je trenutačno rukovodstvo vrlo ozbiljno shvatilo nalaze revizije te je, u cilju sprječavanja ponavljanja utvrđenih nedostataka, zaposlenicima i drugim zainteresiranim stranama dalo jasne upute na koji način treba postupati u situacijama u kojima su uočene nepravilnosti. S istim ciljem je promijenjen i računovodstveni ured za vođenje poslovnih knjiga.

Napominje da je stava da je upravo prijašnji način vođenja Stranke uzrok utvrđenih nepravilnosti te je takvo stanje vjerojatno i razlog odlaska prethodnog rukovodstva iz Stranke.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2021. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2020.	Donijeti pisane procedure primanja, kolanja i prijenosa informacija te knjigovodstvene i druge dokumentacije.	1. ožujka 2022.	provedeno
2.		2020.	Imenovati osobe zadužene za kontrolu i ovjeru knjigovodstvenih i drugih isprava na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama.	1. ožujka 2022.	provedeno
3.		2020.	Na knjigovodstvenim ispravama navesti oznaku aktivnosti za koju su ostvareni rashodi te donijeti šifarnik aktivnosti koji će u poslovnim knjigama omogućiti praćenje rashoda prema aktivnostima namijenjenima ostvarenju ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.	1. siječnja 2022.	djelomično provedeno
4.		2020.	Unutarnjim aktima urediti način raspolaganja imovinom te preuzimanja obveza u ime i za račun Stranke.	1. ožujka 2022.	nije provedeno
5.		2020.	Provoditi nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja u skladu s odredbama Statuta.	1. siječnja 2022.	nije provedeno
6.		2020.	Uz objavljene unutarnje akte i druge dokumente objaviti i datum donošenja akta, odnosno dokumenta.	1. ožujka 2022.	djelomično provedeno
7.	Planiranje	2020.	Sastavljati godišnji program rada u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija i Statuta Stranke.	1. siječnja 2022.	nije provedeno
8.		2020.	Sastavljati financijski plan u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija te Statuta Stranke.	1. siječnja 2022.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
9.		2020.	U godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	1. siječnja 2022.	nije provedeno
10.	Računovodstveno poslovanje	2020.	Ostvarivati rashode na temelju računa koji glase na Stranku, bilješkom na računu ili na drugi način (prilozi, šifre) naznačiti podatke iz kojih će se ostvareni rashodi nedvojbeno povezati s planiranim aktivnostima, odnosno s ostvarenjem ciljeva i uz račune na temelju kojih su ostvareni rashodi pribaviti terminske planove izvršenja te potvrde i/ili zapisnik o primitku usluge i roba u svrhu ostvarenja rashoda u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. siječnja 2022.	djelomično provedeno
11.		2020.	Ostvarivati rashode za reprezentaciju (ugošćenja i darovanja) u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	1. ožujka 2022.	provedeno
12.		2020.	Rashode u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	1. siječnja 2022.	nije provedeno
13.		2020.	Ustrojiti i uredno voditi knjigu (dnevnik) blagajne u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2022.	djelomično provedeno
14.		2020.	Donijeti procedure za blagajničko poslovanje i plaćanje gotovinom.	1. ožujka 2022.	provedeno
15.		2020.	Obaviti godišnji popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2021.	nije provedeno
16.		Financijski izvještaji	2020.	Sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. siječnja 2022.
17.	Prihodi	2020.	Donijeti kriterije i mjerila za zaduženje, odnosno plaćanje članarine i članskih doprinosa kako bi članovi mogli uplaćivati članarine u skladu s odredbama Statuta.	1. ožujka 2022.	djelomično provedeno
18.		2020.	U poslovnim knjigama evidentirati, odnosno u financijskim izvještajima iskazati prihode od članarina u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. siječnja 2022.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
19.	Rashodi	2020.	Izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.	1. siječnja 2022.	provedeno
20.		2020.	U izvješćima o primljenim donacijama iskazati sve primljene dobrovoljne priloge (donacije) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.	1. ožujka 2022.	nije provedeno
21.		2020.	Voditi evidencije i izdavati potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija).	1. siječnja 2022.	djelomično provedeno
22.		2020.	Zaključivati ugovore za primljene dobrovoljne priloge (donacije) čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.	1. siječnja 2022.	djelomično provedeno
23.		2020.	Obračunavati i isplaćivati naknade za prekovremeni rad u skladu s odredbama Zakona o radu.	1. siječnja 2022.	provedeno
24.		2020.	Donijeti unutarnji akt kojim će se utvrditi isplata i visina božićnice.	1. siječnja 2022.	provedeno
25.		2020.	Obračunavati i isplaćivati naknade za službena putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrže sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	1. ožujka 2022.	nije provedeno
26.	2020.	Donijeti unutarnji akt kojim bi se utvrdio način i postupak ispostavljanja putnih naloga, odobravanja službenih putovanja, izvješćivanje te obračun i isplate naknada službenih putovanja.	1. ožujka 2022.	nije provedeno	
27.	2020.	Obračunavati amortizaciju u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	1. siječnja 2022.	nije provedeno	

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Dio računa koji se odnose na izbornu promidžbu za provođenje izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i održavanje Sabora Stranke sadrže naznaku aktivnosti, dok na drugim računima aktivnosti nisu naznačene. Šifarnik aktivnosti koji bi u poslovnim knjigama omogućio praćenje rashoda prema aktivnostima namijenjenima ostvarenju ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom nije donesen.

- Pravilnik o postupku provedbe izbora i Pravilnik o ustrojstvu ustrojstvenih oblika sadrže, a Statut i Pravilnik o članstvu ne sadrže datum donošenja. Unutarnji akti i dokumenti nisu objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.
- Računi na temelju kojih su ostvareni rashodi u najznačajnijem dijelu glase na Stranku, međutim, dio rashoda za koje je podignuta gotovina s bankomata ostvaren je bez knjigovodstvene dokumentacije. Također, značajan dio računa nema naznačene podatke iz kojih se ostvareni rashodi mogu nedvojbeno povezati s planiranim aktivnostima, odnosno s ostvarenjem ciljeva planiranih godišnjim programom rada i financijskim planom te ne sadrži terminske planove izvršenja ni potvrdu, odnosno ovjeru i/ili zapisnik o primitku usluge i roba.
- Stranka je ustrojila knjigu blagajne. Uplate i isplate u 2021. vodi u blagajničkom izvještaju na kojem nije navedeno razdoblje na koje se odnosi, nije ovjeren te se ne može utvrditi tko ga je sastavio i proveo kontrolu uplata i isplata novčanih sredstava. Uplatnice s pripadajućom knjigovodstvenom dokumentacijom nisu odložene u knjigu blagajne.
- Pravilnik o članstvu kojim su utvrđene pretpostavke za stjecanje članstva, postupak učlanjenja, obveze članova, stegovne mjere, rokovi, prava i obveze u stegovnom postupku te način rada i odlučivanje Suda časti donesen je u srpnju 2021. Stranka za 2021. unutarnjim aktima nije utvrdila kriterije i mjerila za zaduženje, odnosno plaćanje članarine i članskih doprinosa, nego je članovima ispostavila uplatnice s uputom za plaćanje članarina za 2021. (u iznosu od 100,00 kn za zaposlene te 30,00 kn za umirovljenike, nezaposlene i studente). Dio članova nije uplatio članarine te je u veljači 2022. donesena odluka o oprostima neuplaćenih članarina za 2021. zbog organizacijskih aktivnosti. Istodobno je donesena Odluka o visini članarine za 2022. Rok plaćanja, mjere naplate te posljedice neplaćanja članarine za 2022. navedenom Odlukom nisu utvrđeni.
- Stranka je vodila evidenciju primljenih donacija za redovnu političku aktivnost (obrazac EV-D-RPA), a evidenciju primljenih donacija za financiranje izborne promidžbe (obrazac EV-D-IP) nije vodila. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2022.) nije dostavila potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija).
- U 2021. Stranka je primila dobrovoljne priloge (donacije) čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn od četiri fizičke i četiri pravne osobe, od čega je zaključila ugovore o donaciji s dvije fizičke i dvije pravne osobe.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka je suglasna sa statusom naloga i preporuka iz prošle revizije.